

ANT

Kalkın
Meclise
Varalım

TÜSTAV

TİP Köylü Adayı

FEVZİ KAVUK

HAFTANIN NOTLARI

14 eylül

15

16

17

İslam Zirvesi ve Nostalji

Rabat'ta yapılacak olan ve Türkiye'nin de resmen katılacağı İslam Zirvesi Konferansı'na, Birleşik Arap Cumhuriyeti Devlet Başkanı Nasır, hastalığım ileri sürekli katılmayacağım bildirmiştir. Şeker hastası olan Nasır, aynı zamanda gribe de yakalanmış bulunmaktadır. Bununla beraber, Nasır'ın konferansa katılmamak için hastalığı bahane ettiği, aslında İslam zirvesine karşı olduğu, fakat İsrail'e karşı birliği zedelememek için, Misir'da bir başkası tarafından konferansta temsil edilmesine göz yunduğu tahmin edilmektedir. (İslam zirvesinin içyüzü hakkında Mehmet Emin Bozarslan'ın bir yazısı 12-13. sayfalarımızdadır.)

Yine ertelendi

Eregli Demir Çelik tesislerinde çalışan 4.400 işçi, bakanlar kurulunun ilk ertelemesi süresi biter bitmez tekrar greve başlamışlar, ne var ki grev ikinci defa yıldırım hiz ile alınan ve aynı gün ikinci baskısı yapılan Resmi Gazete'de yayımlanan bir kararla yeniden iki ay ertelemiştir. Böylece iktidardan, işçinin karşısına olduğu tam seçime gidişteki sırada bir kez daha tescil edilmiştir. İşbirlikçi Türk İş yöneticileri, karar iptal için Danıştay'a başvuracaklarını söylemişlerdir. İşçi sınıfının siyasi hareketine karşı çıkan Türk İş, sadecce mahkeme kararlarından medet ummakla, aslında iktidarin işçiye ihanetine ortak makta, aynı oyun içerisinde yer almaktadır. Öte yandan, Murgul bakır işletmelerinde çalışan 2500 işçi de, işverenin zam isteklerini kabul etmemesi dolayısıyla greve gideceklerini açıklamışlardır. Kapitalist alemdeki grev dalgasında gün geçtikçe yayılmaktadır. Özellikle Batı Almanya, Peru, Ingiltere, İtalya ve Fransa'da grevler önemli ekonomik ve sosyal sarsıntılarla yol almıştır. Arjantin'de ise greve gideceğini açıklayan 180 bin demiryolu işçisi, hükümetin yayınladığı bir kararname ile askere alımmışlar ve derhal görevleri başına gitmeleri istenmiştir.

Kamulaştırılmalı

Mimarlar Odası Genel Sekreteri Ergün Unaran, düzenlediği bir basın toplantısında, 1969 seçimleri öncesi Türkiye sorunları üzerinde Mimarlar Odası'nın görüşlerini açıklamıştır. Bugünkü anayasa düzenine göre kent arsalarının kamulaştırılmasının gerekliliğinin olduğunu belirtten Unaran, egemen sınıfların kuyular üzerinde speküasyona giristiğini, oysa kuyuların da kamulaştırılması gerektiğini belirtmiş. Boğaz Köprüsü konusunda ise, «Mimarlar Odası, yabancı firmaların Sultan Abdülhamid'e satmadıkları Boğaz Köprüsü'nün cumhuriyet Türkiye'sine yutturulmasına karşıdır» demistiştir. Unaran, aracı sınıfla toprak ağaları arasındaki koalisyonu son verilmesini de istemistiştir.

HO'nun Izinde..

Zap köprüsü

■ Vietnam Ulusal Kurtuluş Ordusu Komutanlığı, geçenlerde ölen Kuzey Vietnam Cumhurbaşkanı Ho Şi Minh'in, «Amerikalı saldırganların yenilgiye uğratılıp güneyin kurtarılması» yolundaki son arzusunun eninde sonunda yerine getirileceğini açıklamıştır. Ulusal Kurtuluş Cephesi gerillacaları, Güney Vietnam'ın kurtarılmış bir bölgesinde büyük devrimciyi anmak üzere düzenlenen törende, bu amaca ulaşmak için ant içimislerdir.

İdom sehpası

Türkiye'nin Ortak Pazar'a ikinci dönem ortağı olarak kabulü için Brüsselde alınan karar üzerine Türkiye halkın hitaben bir bildiri yayinallyan TÖS İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu, bu kararın tüm ekonomimizin ip ekletilmesi anlaşılmış geldiğini belirterek, «Seni yabancı sermayenin kölesi ettiler. NATO'ya ortak edip milli ordundan ettiler. Böylesince seni Kıbrıs davanda eli kolu bağlı tuttular. Memleketini pazarlık konusu olacak duruma getirdiler. Ülkende senden habersiz fışler kurup seni her an için binbir tehlike içinde bıraktılar. Artık aç gözlerini. Uyan bu gafletten» demmiştir. «Ekonomimizin idam sehpasında sallanmasına müsaade etmiyor, sonsuz endişe duyuyoruz. Eğitün gücümüze Ortak Pazar'a hayır diyoruz» diyen TÖS İstanbul Şubesi, ayrıca pazar günü de kendi lokalinde bu konuda bir toplantı düzenlemiştir.

NATO'nun Moriteli

■ Çekoslovakia İçişleri Bakanı Josef Groesser, bir açıklamas yaparak, Çek gizli servisinin ele geçirdiği bir dokümandan, Çekoslovakia'da Ağustos ayında düzenlenen sosyalist aleyletleri gösterilerin NATO tarafından organize edildiğini anlaşıldığını söylemiş ve «Bu dokümanın göre, devrime karşı kuvvetler, kitle halinde ayaklanmalarla kalkışarak Çekoslovakia'daki rejimin istikrarları olmadığı, parti ve hükümetin durumunu kontrol edemediği ve ilkede şiddetli bir muhalefetin mevcut olduğunu görüşünü yayacaklardır. Ancak bu plan suya düşmüştür demistir.

Uçak kaçırıldı

Türk Hava Yolları'nın
İstanbul - Ankara - Samsun
seferini yapmakta olan «SEÇ»
uçağı, nihî daha önce
bu olaylara karışan ve akıl
hositas olduğu ileri sürülen
Sadi Toker adındaki genç
tarafından pilotları oyuncak
tabancayla tehdit ederek yurt
dünya kaçırmıştır. İçinde dört
mürettebat ve 57 yolcu bulunan
uçağın kaçırılması Ankara'yu
ulak buluk etmiş, hükümet,
millî güvenlik kurulu arka
arkaya toplantılar yapmış,
komuya uçağın komünistler
tarafından bir askeri kuryedenin
evrakını Bulgaristan'a
ulastırmak için kaçırıldığı
yolunda haberler duyurulmuştur.

Oysa uçak hava alanına
indikten sonra Bulgarlar,
yolculara olağanüstü nezaket
göstermişler ve bir süre sonra
da THY'nin uçağına laide
etmişlerdir. Böylece, dengesiz
bir şahsan giriştiği bu hareketi
sosyalistleri karalamak için
kullanma cababaları kusa
zamanda iflas etmiştir. Ancak,
ayın günlerde gazetelerde
çekan bir başka haber,
Türkiye'de binden fazla şahsan
surf siyasi kanaatleri delayisıyla
yurt dışına çıkışmasını
yasaklıdırmış açıklamıştır.
Anayasaya ve insan haklarına
aykırı olarak alınan bu
kararın uygulanması halinde
benzeri oluyor olursa, bundan
bir nusmarat sorumluluğu,
herhalde anayasayı aşık
olmayaçılıktır olacaktır.

Birlesme çağrısı

Kartal'da kurulan «İstanbul Bölgesi İşgiller Birliği», Ya- rimca'da haklarını almak için günlerce güneş altında aç, su- surz, bittikçe azinle mücadele eden seramik işçilerine hita- ben yayınıldığı bildiride bir- legine çağrısında bulunmuş- tur. Çağrıda, «Sen en fazla vergili verirken, bütün zen- ginlikleri üreterken, işveren- ler seni sendikalarla seni bojmekte, kavgacı gleetini azalt- maktachr. Sen resmen kabul edilmiş Asgari ücretlerin, ya- ni boğaz topluğuuna çalışma ücretinin kavgasını verirken, ücretini artırmak için direnen- ken, işverenler seni paranan değerinin her gün biraz daha azalmakta olduğu bu dönemde ucuruma sıyrıklıiyorlar. Bu kavga senin ekonomik haklar için kavgadır. Hakları ekmek ve özgürlük kavgasında muzaffer olmak, zalimleri yemek için birleşmekten ba- ka qare yoktur» denilmekte, işçilerin İşçi Birliği'ne kah- maları istenmektedir.

İstanbul'da bir sefahat ve kumar yuvası

Türkiye'nin gerçekten kalkınması için gerekli sanayi yatırımları yapılmazken ve mahalle kahvelerinde para ile kağıt oynayanlar kumarbaz diye hapishanelere tükürken, Yeniköy'deki Sait Halip Paşa Yahsi'nda sırf yabancı parabahalarını eğlendirmek üzere «Casino d'Istanbul» adı altında hiks bir kumarhane açılmıştır. Göbeği meydanda kızların hizmet edeceğini, her türlü kumarın yüksek para miktarları oynanacağı kumarhaneyi «Investment Opportunities» adlı Amerikan şirketi, Turizm Bankası ile ortak olarak işletti. İstanbul, çeşitli sefahat yerlerinden sonra, hiks ve kanuni kumarhanenyle, aynen Fom-pe'i'nin son günlerini andran bir sefahat ve şökü döşemeine stürtklememiştir.

Çin'in protestosu

■ İstanbul'da toplanan Uluslararası Kızılaç Kongresine, Çin Halk Cumhuriyeti Kızılaç ile birlikte, Amerikan upası Çan Kay Sek temsilcilerinin de çağrılması üzerine, Pekin daveti reddetmiş. Kızılay Başkanı Rıza Çerge'e bir protesto mektubu göndererek davetiyyeyi de İade etmiştir. Çan Kay Sek'in temsilcilerinin de kongreye çağrılması seancı bir tertip olarak nitelenen Pekin, «Uluslararası bir konferansı İki Çin yarışmak, Çin'in iç işlerine karışmak ve hükümlerini tazive zorlamak için kullanmak isteyen Amerikan emperyalizmi, bu zmaların gerçekleştirme yolunda genel kurulu kukla yerine koymaktadır. Bu durumu öfkeyle karşılar, protesto ederiz. 1965 konferansındaki futununu ayınen sürdürün Kızılaç Örgütü, bu tutumıyla, Çin düşmanlığı yolunda Amerikan emperyalizminin ayrılmaz bir suç ortağı durumuna düşmüştür.» demektedir.

Yolsuzluk

■ Emperyalizmin hizmetinde olduğu açıkça meydana gikan Kızılay'dan sonra, Verem Savaş Derneği'nin Amerika'daki tüberküloz kongresine 166 kişilik bir heyete katılmış, hayır kurumlarının nasıl bir yolsuzluk haynağı olduğunu göstermiştir. Sorusunun ilk sahnesinde, 166 kişilik heyet için 172 bin lira ödendiği, hekim olmayanların dahi evren mütehassis diye gönderildiği anlaşılmıştır.

Kelepçeli sınav

■ İktidarın yüksəkleri jeraatına bir yeni daha eklenmiş, yani bir kitabıntı bir kitaptan dolayı tutuklu bulunan Ser Yayıncı'nı yönetmeni Bekir Harputlu, Hukuk Fakültesi'ndeki sınava, gardıyan ve Jandarma görevimi altında kelepçeli olarak getirilmiştir. Harputlu 85 gün geçmesine rağmen hâlâ yargıcı önlüğe çıkartılmamıştır. Öte yandan, Ankara'da çıkan «İşçi Birliği» gazetesi'nin 4. sayısı toplantısının ve sahibi Adnan Celal Pir hakkında soruşturma açılmıştır.

Proleter soruyor

■ Bir süre önce arabasının üzerinde «Fransa'da Dreyfus, Türkiye'de Alkılıç» yazdığı için hakkında dava açılan Proleter Soför Yalcın Özerden, Kadıköy Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşması sonunda beraat etmiştir. Öte yandan, Proleter Soför'e karşı minibüs ağalarının ve trafik polislerinin baskısı devam etmektedir. Özerden, son olarak cumhurbaşkanına, başbakanı, içişleri bakanına ve diğer ilgilere bir açık mektup yazarak, Kadıköy - Pendik arasında Minibüsçiler Derneği yöneticilerinin sık sık yol keserek ehliyet, ruhsatsname ve çalışma karnesi sorduklarını belirtmiş, «Doğuillerimizde yol kesen eşkiya gibi İstanbul'un içinde yol kesen bu sahalar ne hakla vatandaşları durdurmakta, minibüsçileri soymakta, yolcuları da taciz etmektedirler?» diye sormuştur.

Özel okulda çatışma

■ Sömürgeci eğitim dairesinin sonucu olarak İstanbul Boğaziçi İpek Mimarlık ve Mühendislik Özel Yüksek Okulu'nda kan dökülmüş, bir genç ölmüş, 7 öğrenci de yaralanmıştır. Bugün dek patronu tarafından bir çiftlik gibi idare edilen okulun yeniden öğrenime açılmasına protesto etmek üzere devrimci gençler cuma gecesi okula girmiştir. Ancak sömürgeci patrona işkiliği halinde bulunan ve içerde pusuya yatan fasistler ve hımetçiler, birdenbire tabanca ve molotof kokteylileryle devrimci gençlere saldırmışlardır. Kanlı çatışma sonunda Orman Fakültesi öğrencilerinden Mehmet Çantekin kursuna göğsünden yaralanarak ölmüştür. Ayrıca Mahmut Basaran, Kürsat Akalın, Ünal Altıntas, Fevzi Yalamaç, İsmail Hakkı Tüfekcioğlu adındaki öğrencilerle halktan bir kişi de ağır yaralanmıştır.

Pamuk Üstüne oyun

■ Amerikan emperyalizminin Türk pamukçuluğunu öldürmek üzere sarpettiği kabalar, nihayet sağa çıktı. Adana'da A.B.D. Tarım Ateşesi ve Adana Konsolosu'nun da hazır bulunduğu bir toplantıda, sentetik elyaf sanayisinin bütün ülkelere geliştiği ileri sürüllererek pamuk ekicisine pamuk ekimten vazgeçmeleri tavsiye edilmiştir. Bildiğin gibi, Türk pamukçuluğunu öldürmek fizere bir siren den beri Sonora bugdayı Türkiye'ye sokulmuş bulunuyordu.

DOĞAN ÖZGÜDEN

HAFTANIN YORUMU

Ilk adım atılmıştır...

T

TÜRKİYE sosyalist hareketinin bir çıkışında değil, bir dönemeç noktasında olduğunu geçen hafta testis etmiş, oluşum halindeki bir hareketin çocukluk hastalıklarını tedavi etmek ve onu sağlıklı bir binyeye sahip kılmak için sosyalistler yeterli bilgiye ve tecrübe sahip bulunduklarını belirterek, işçi sınıfı ideolojisini benimsenmiş sosyalistlerin, tekrarında görüle ayınlıkları olsa bile, asgari müstereklerde birleşerek devrimci bir ittifak kurabileceklerini söylemişler. Nitikten, DISK'e mensup parti sendikacılara yaptıkları toplantı sonunda alınan kararlar, devrimci ittifaka doğru atan ileri bir adım olmuştur. İç sayfada ayrıntılı şekilde okuyacağınız gibi, parti sendikacılardır, emekçilerin liste başına getirilmemesi ve toprak ağalarına dahi birinci sıralarda yer verilmesi karşısında yönetici kliksel anlaşmazlığa düştükten sonra, bir kaç münferit çlös haric, meseleyi alıslagelmiş bir «sen-ben kaygısı» haline getirme meğe özellikle dikkat etmişler, sosyalist hareketin gelişimini ve Türkiye gerçeklerini göz önünde tutarak uzun vadeli bir çahsmada karar kılımuşlardır. DISK Genel Yönetim Kurulu'nda da resmen alınan kararlarla göre, sendikacılardan kısa vadeli «saray darbeleri» için yapay ittifaklara gitmekten, bütün devrimci sosyalistlerin etrafında birleşecekleri doğru stratejinin Türkiye gerçeklerinden hareket edilerek şartname ve geliştirilecek ilkelerin işığında sosyalist militanlar yetiştirmesini yoluńu seçmişlerdir. Ayrıca, bu yolda işçi sınıfı ideolojisini benimsenmiş aydınlarla işbirliği yapacaklarını açıklamakla da, işçi - aydın çatışması iddialarını kesinlikle çürütmüştür.

S

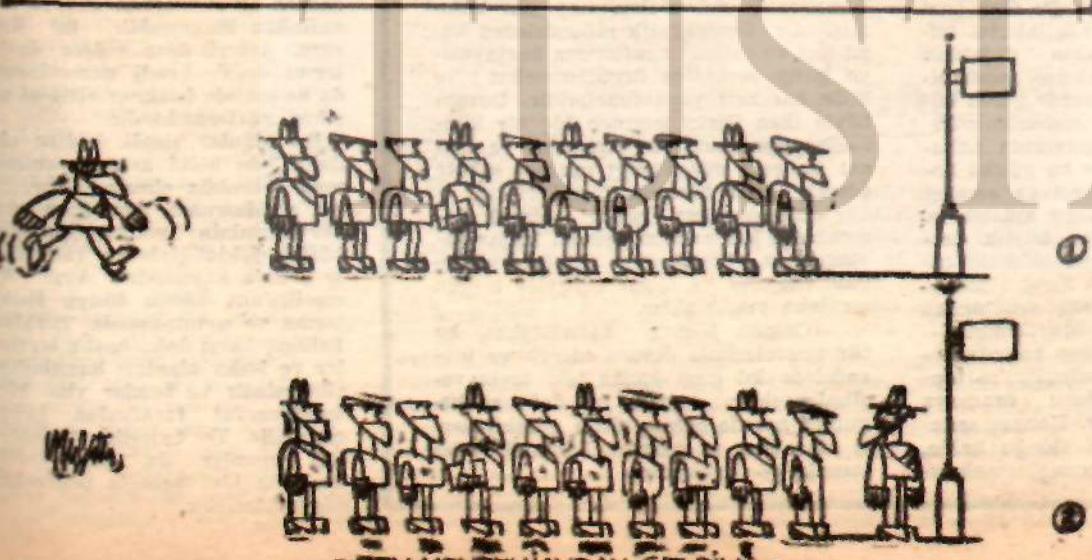
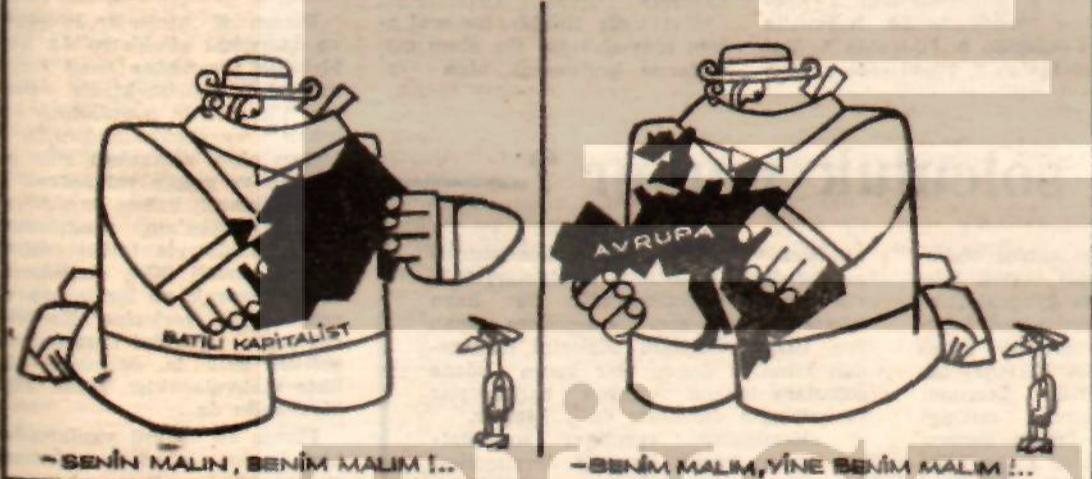
OSYALIST hareket içindeki bütün gelişmelerde olduğu gibi, bu olumlu atılım da gerçek bir biçimde değerlendirilmek gerektir. Hemen belirtelim ki, sendikacılardan gelen bu atılım, ne kadar olumsu olursa olsun, sosyalistler arasında tereddüt ve temkinle karşılaşacağı şüphesizdir. Zira, son öncesiğimle kadar sendikacılardır, parti yönetiminin bugüne kadarın bütün loyallığıyla ve günahlarıyla, ortak olmuşlardır. Hatta içlerinden bazıları, partide parçalanmalara yol açan ve parti içi demokratik merkeziyetçiliği ihlal eden tasarruflarda birinci derecede rol oynamışlardır. Yine bazı sendikacılardır, işçi sınıfı ideolojisine ters düşen davranışlarında da, zaman zaman yaptıkları hatalara rağmen, bir yerde devrimci çizgiye gelmek zorundadırlar. Partili sendikacılardan alındıkları kararlar, bir gecece hidayette ermiş olmanın sonucu değildir. Bir yandan işçi sınıfının gün geçtikçe bilinçlenmesi, ki sanayi ve tarım kesiminde görülen yükselti direnişler ve seçim dolayısıyla yapılan anketler bunu bilsel şekilde doğrudur. Bir yandan da uluslararası işçi hareketlerinin Türkiye sendikacılardında etki altına alması, bugün sendika hareketinin başında bulunan kişileri de devrimci bir çizgiye sürüklemektedir.

B

U bakından, partili sendikacılardan son atılım, bundan önce sosyalist hareket içinde patlak veren ve coğu kişisel çekişmelere dayanan hissiz çatışmalarıyla aynı kategoriye sokmamak lazımdır. Sendikacılardan uzun vadeli mücadele kararının gerisinde, temsil ettilerleri işçi sınıfının devrimci potansiyeli vardır. İşçi sınıfı, kendisini temsil eden sendikacılardır böyle bir atılıma zararlı olabilir. Tarihi ve bilime dayanan demokratik şncılık görevini de yerine getirmis olmaktadır. Bu atılımın ileride devrimci bir ittifaki sağlıklı biçimde gerçekleştirmesi, yozlaşmaması, dar bir uvrıyerizme dönüşmemesi, işçi liderlerinin ve toplumun aydınlarını bugüne kadar geçirilen tecrübelere de yararlanarak tam bir karşılık saygı ve sorumluluk duygusu içinde hareket etmelerine bağlıdır. Bilimsel verilerden ve Türkiye'nin gerçeklerinden kalkınarak doğru devrimci stratejinin şartname ve parti ilişkelerinin geliştirilmesinden sonradır ki, işçiler, köylüler, aydın, gençlik ittifakı bütün yurda hakim olacak ve sosyalist hareketi tarihsel gelişimini de itici güclüle çok lilerlere götürecektr. Tabii bu ittifak, işçi kışvesi altındaki işbirlikçi sendikacılardır değil, zincirlerinden başka kaybedecek hiçbir şey olmayan işçilerin ve onların gergen liderlerinin; köylü geçen toprak ağalarının değil, gergen köy emekçilerinin; işbirlikçi bürokrasının ve P.D.M.'lerin değil, işçi sınıfı ideolojisini benimsenmiş aydınlar; ve tepeden inmeç «gangsterlerin» değil, emekçi sınıflara yandas olmanın sorumluluğunu duyan gençlik ittifakı olacaktır. Bunun için ilk adım atılmıştır.

• GÖZ GÖRE • YALÇIN ÇETİN •

ORTAK PAZAR SORUNU

GİZLİ BELGELER

Türkiye halkı nasıl mahvedilecek?

Doğan KEKEVİ

— Köln'den yazıyor —

AMERIKAN emperyalizminin, sadece geri bırakılmış ülkeler halklarına karşı değil, aynı zamanda emperyalist sömürüde ortak olduğu Avrupa ülkelerine ve hattâ kendi insanına karşı nasıl alçakça tertipler hazırladığı, geçenlerde Avrupa basınında açıklanan gizli NATO raporlarıyla meydana çıkmıştır. Türkiye'de hâlâ Amerikan köpekligi edenlerin, Türkiye halkının idam fermanı olan bu belgeler karşısında herhangi bir tevile sapmalarına da imkân yoktur. Zira, belgelerin gerçekliği bizat Nato yetkililerince doğrulanmıştır. Pentagon ve Heidelberg'deki Amerikan başkomutanları, bu belgelerin varlığını kabul etmek zorunda kalmışlardır.

Stern ve diğer gazete idarecilerine imzasız olarak gönderilen «10-1» US Stabes COMSTOFE - Avrupa Destek Hareketleri Savas Grubu Komandoları 10-1» isimli 33 sayfalık harekat planı, tek kelimeyle, tütüler ürperticidir.

Harekâtin amacı, herhangi bir bölgelere yada genel savaşta doğu blokuna ait askeri kuvvetler orta yada bütün Batı Avrupa'yi istila ettiklerinde, Amerika'nın bir karşı darbe yapmasıdır. Bu da, bu bölgelerdeki halkın dirence gücünden yararlanarak, konvansiyonel askeri hareketleri, çete savaşları ile korumak şeklinde olacaktır.

Bu çete savaşlarında kullanılan komando birliklerinden önemlisi, «10-1» Harekat Planında öngörülen birliktir. Bu birlik yerli halkın meydana getirilmesi olup, Vietnam'da kullanılan «Yeşil Berelli»lerin birliklerine benzemektedir. (Hatrılanacağı üzere, ANT'in geçen sayısında, Vietnam'da kullanılan Yeşil Berelli'lerin mahiyeti ve savaş şekilleri hakkında geniş bilgi verilmiş bulunuyordu.)

Bu korkunç planın uygulama alanı, Kafkaslardan kuzey kubuna, Atlantik sahilinden Türkiye'ye kadar 23 ülkeyi içine almaktadır. Bu savfa'aki haritada belirtildiği üzere, bu komando birliklerinden Doğu Almanya'da 4, Lüksenburg, Hollanda, Belçika ve Danmarka'da birer adet kuruşacaktır. NATO ve Varşova Paktı ülkelerinde olduğu gibi, tarafsız ülkelerde de komando birlikleri meydana getirilmekte, Yugoslavya'da 3, Avusturya'da 4, İsviçre'de 5, hatâ İsviçre'de 2, Finlandiya'da 3, birlik kurulmaktadır. Böylece bütün Avrupa'da 101 komando harekat sahası tespit edilmiştir.

Tasarlanan harekâtin başlamasından bir ay sonra yerli çete sayısı 14 bine, 6 ay içinde de 142 bine çıkartılacaktır. Bu harekât, alışlagehî çeteavaşları şeklinde olmayacağı planın uygulandığı bölgelerde halkın korkunç iskenceeler çektiler, hattâ ölüm yağırlıklarıdır. Kullanılacak silahlar, «Atomik İmha Cephaneleri (ADM)» dir. Bunlar, bir nevi atom mayınlarıdır. Bu atom mayınlarını kullanacak olan

tom çeteleri, kendilerini zamanında emniyete alarak bunları patlatacaklar, fakat düşmanın birlikte sivil yerli halka da radikal yağırlıkları suan yağırlıklarıdır. Yine plana göre, Avrupa'daki Amerikan komutanlığı bu silahların kullanılmasına izin verdiği, özel birliklerin yetkilileri, bulundukları ülkenin sorumlularına danışmaya dahil hizmetin girmeden bunları infilak ettirebileceklerdir. NATO'ya bağlı ülkelerde bu konuda herhangi bir itiraz hakkı ve zamanı bırakılmamaktadır. Bu nedenle, bu anlaşmasız harekat planları, NATO üyeslerinden ciddi tutulmuştur. Nitelikle harekâtin gerekçe kısmında, «Milli politika (yani Amerikanın milli politikası), konvansiyonel olmayan savaşın politik hedeflerini tayin eder» denilmektedir.

Planın «K» kısmı ise, bıyojik ve kimyasal silahların da aynı birlikler farafından nasıl kullanılcasına belirtmektedir. Bunlar, Vietnam'da uygulanan bulunan «yapıksızlandırma» ilaçları olup, ormanları çöle çevirecek ve achiğa yol açacak olan «mahsul imhas madde»leridir. Amerika'nın yönetiminde ABC silahlarıyla teşiz edilmiş çeteler, kendi ülke halklarına ölüm saçacak ve hiçbir sey olmamış gibi yerlerine dönüştürülürler. Kendini korumaktan yoksun halk da, düşmanla birlikte mahvolacaktır. Tabii, Türkiye halkı da...

Planın en önemli yanlarından biri de, bu tip savaş planının sadece 20 Amerikan subayı tarafından bilinmesidir. Bu durum, Amerika'nın sadece dostlarını değil, kendi uzmanlarını da ne şekilde istismar ettiğini açıkça göstermektedir.

Bu planlar şimdî desifre olduğu için belki artık uygulanması mümkün olmayacaktır, ama açıklanması, Amerikan emperyalizminin gerçek cehresini bütün cirkinliğiyle ve vahşetivle ortaya koymusudur. Aynı Amerika'nın, bütün dünya halklarına ve aynı zamanda Türkiye halkına karşı daha başka tertipler ve imha planları hazırladığı şüphesizdir ve bunlar yine birkaç general tarafından bilinmektedir. Ve Amerika ile işbirliği yapanlar da, bilmeyerek korkunç bir ihanetin pençesine düşmektedirler.

IMHA PLAN'IN UYGULANACAGI ÜLKELER
— Amerikan usaklarının halka ihanet belgesi —

İşçi mitingini basmak solculuk mudur?

Cumartesi günü Ankara'da yapılan «Pahalılığa Karşı» mitingi sırasında bazı M.D.D.'cilerin, mitingi düzenleyen Ankara İşçi Birliginin bütünü gayretlerine rağmen işçi sınıfı öncülüğünü reddeden M.D.D.'ciler olay okumasına sebep olmuşlardır. «Fabrika İşçisinin topuk kolyelini sloganı kullanın mitingçilerin bu sloganını bükütlü bulan bu M.D.D.'cilerin israrla kendilerinin ortaya attığı «Devrimciler el ele, millî cephe» sloganında direnmeleri olayları yaratmıştır. Bu slogan savası giderek başka iki slofana «Sosyalist Türkiye» ve «Bağımsız Türkiye» mücadeledelesine dönüştürülmüştür. Miting sonuna doğru aynı grubun israrla kendi sloganlarının savunucusu olarak bir kişiyi konuşturmak istemeleri, yeni tartışmalarla vesile olmuştur. Bu tartışmaların sonucunda miting düzenleyicileri kürsüyü alıp göttürerek olayların daha fazla gelişmesine engellemişlerdir.

Aşağıda mitingin düzenleyicisi Ankara İşçi Birliginin Başkanı Metin Gür'dün bu konuya ilgili yazısını olaylara aydınlatmak getirmek üzere aynen yanyoruz.

«İŞÇİ BİRLİĞİ, İşçilerin sınıf bilincine ulaşmasını, demokratik haklarını kullanmalarını, yurt ve dünya so-

rularının çözümünde söz sahibi olabilecek şekilde yetişmelerini teşvik için kurulmuştur. Bu amacını gerçekleştirmek için çeşitli eylemlere giren BİRLİK 13, Eylül, 1969 Cumartesi günü Ankara'da (PAHALILIGA KARŞI) bir miting düzenlemiştir. Bütün devrimci kuruluşlara haber verilerek mitingi desteklemeleri istenmiş, bunun sonucu olarak ILK - SEN, Devrimci Doğu Kültür Derneği ve DISK'e bağlı olan bazı sendikalar mitingi desteklediklerini bildirmiştir. 20.000'e yakın dağıtılan miting çağrılarında başta işçi sınıfı olmak üzere pahalılıktan zarar gören bütün sınıf ve tabakalara seslenilmiştir.

«Miting günü konuşmalarda pahalılığın gerçek sebebi olan bu gündük bozuk düzen eleştirilmiştir. İşçi ve emekçi sınıfların nasıl sömürülüğün anlatılmış, bugünkü hakim sınıfların büyük deteksiyonu emperyalizme şiddetle katılımı ve emperyalizme karşı nihai zaferin ancası İşçi - Emekçi sınıflarının iktidarı ile kazanılacağı belirtilemiştir.

«Mitinge ufak bir grup halinde katılan «bir kısım sözde solcular»'nın toplantıyi sabote etme yolunu aramaya başladıkları görülmüştür. Konugmacılar biri hariç hep işçi olduğu halde, israrla başka bir işçiyi konuşturmak is-

temler ve burada işçiler konuşturulmuyor diye de mitinge katılanları tahrir etmeye başlamışlardır. Bu hava içinde mitingin son konuşmasını yapan İşçi Biriği Başkanı sözlerini bitirmeden kürsüye doğru «bir kısım sözde solcular» hücum etmeye başlamışlardır ve mitingin devamını önlemiştir.

«Kendilerine «proletér sosyaliste» diyen küçük burjuva devrimcileri demokratik mücadeleyi bugi şair edinmişlerdir. Demokratik mücadeledeki karışıklık ve emekçi sınıflarının burjuvazije karşı serbestçe örgütlenmeleri ve kitle hareketi yapabilmeleridir. Durum böyle iken ilerici geçenin hiç bir kimseyin yapımıya çağrısı yapılmış ve bizat işçilerin düzenlediği mitingi sabote ederek fasist durağa düşmüşlerdir.

«Biz devrimci işçiler olarak demokratik haklarını sonuna kadar savunacağız. Sınıfımızın iktidarı yoluyla engeller ve fasist deneyler birgün mutlaka yıkılacaktır.

«Onlara tekrar hatırlatalım, bu tür eylemlerimiz devam edecekti ve mücadeledeki kil payı kadar bile taviz verebilir miyeyektir. Ancak, bu defa saldırın nerede olursa olsun gereklidir, derisi alacaklar ve nasırı ellerimizi kafalarında görecelerdir.»

DISK'İN KURULUS TOPLANTISI
— Şimdi, tarihi bir görevle karşı karşıya —

DISK seçimde TİP'i destekleyecek

Sosyalist hareket için önemli kararlar alındı

TİP kontenjan adaylarının tesbiti sırasında birgok ilerlerin liste başlarına emekçilerin getirilmesi, hatta toprak ağalarına dahi birinci sırada yer verilmesi fizere Aybar - Ekinci kılığı ile anlaşmazlığa düşen DISKE bağlı sendikacılar, zaman zaman gazetelerde verdikleri demeçlerle bu anlaşmazlığı açığa vurduktan sonra, geçtiğimiz hafta basında İstanbul'da arka arkaya toplantılar yaparak ortak bir tutum tesbit etmigeldir.

Sendikacıların bu çalısmaları, bazı gazetelere yalan yanlış yansıtıldığı gibi olmamış, kısa vadeli iç iktidar mücadeleinin ötesinde, sosyalist harekete devrimci bir nitelik kazandırmak üzere neler yapılabileceğini fizesi türkçe bazi gazeteler, sendikacıların seçimlerden hemen sonra toplanacak olan genel yönetim kurulunda Aren kılığı ile işbirliği yapacaklarını yazmışlardır.

Oysa sendikacıların birkaç gün süren toplantılarında, kısa vadeli taktik meseleler ikinci planda kalmış, Türkiye'nin dört bir yanından gelen DISK'e bağlı sendikacılar, partili kurukları günden bu yana toplumu hareketin nasıl bir gelişme gösterdiğini, hangi sorunlara karşı karsı kaldığını, bugün hangi noktada bulunduğu en küçük detaylarına kadar incelemeler ve Türkiye İşçi Partisi'ni devrimci bir çizgiye oturtmak üzere uzun vadeli neler yapmak gerektiğini tartışmışlardır.

Sendikacıların kısa vadeli çalışmalar için tesbit ettikleri tutum açık ve kesindir. Amaç, Türkiye emekçi sınıfının parti olan Türkiye İşçi Partisi'ni, bütün anlaşmazlıklara rağmen, önlümüzdeki genel seçimlerde muzaffer kılmaktır. Bu

komuda sendikacılar arasında hiçbir şekilde görüş ayrımı yoktur. Nitelik bu toplantıda alınan kararlarla göre, sendikacılar, özellikle emekçi adayların liste başlarında bulunduğu ilerde Türkiye İşçi Partisi'nin oyununu artırmak üzere yoğun bir propaganda kampanyasına girecekler ve partiyi her bakından destekleyeceklərdir.

Sendikacıların, uzun vadeli çalışma bakımından alıdları karar, çok daha önemlidir. Toplantıda, bugline kadar Türkiye sol hareketi içinde yapılan tartışmaların çoğunlukla bilimsel verilere ve Türkiye gerçeklerine dayanmadığını, bu çalışmalar yapılmadan Türkiye için en doğru devrimci stratejinin saptanmasına imkan olmadığını, partide devrimci bir nitelik kazandırmak için girişilecek teşebbüslerin de aneak, Türkiye gerçeklerinden kalkınarak doğrudan devrimci stratejinin saptanmasından sonra mümkün olabileceğini kabul etmişlerdir.

Bu konuda da öncülük görevinin Türkiye İşçi sınıfına düşülgünü dikkate alan sendikacılar, bu amaçla DISK bünyesinde bir bilim ve araştırma kurulu meydana getirilmesine karar vermişlerdir. Bu bilim kurulu, şimdiye kadar hangi klige mensup görünürse görünsün, işçi sınıfı ideolojisini ve işçi sınıfının tarihi ve bilime dayanan demokratik öncülüğünü benimsenmiş olduğundan şiphe edilmiş yen sosyalist aydınlarla işbirliği yapılacaktır. Bu karar, Sendikacılar, bir işçi - aydın çalışmalarından hareket ettikleri iddiasını fille teknip etmişler ve sosyalist aydınlarla ittifaklarını doğrulamışlardır. Böylece, büyük kongrelerden önemden beri ANT'in parti içinde gerçekleştirilemesini önerdi, fakat

DiSK Aybar'ın elinden kurtuldu

Bakalım şimdi, alanın neresine ve Aybar'ın ne kadar ilerisine düşecek? Hava da olan serun, asıl budur... Öte yandan, karsılığı hiç de kabuk ve kolay bulunacağı benzemeyen bu sorunu ayak - üstü bir takım kişisel iyimserlik ve kötümserliklerle, daha da kötüsü, dar politik hesaplara dayanan önyargılarla ırgalayacak yerde, gerçek nedenleri üzerinde serinkalılıkla durmamız, bu atılım yönünü, son kertede, belirleyici bir önem taşımaktadır.

Sendikacılarım bu çıkışın doğrudan - doğruya kontenjan pazarlığı etrafındaki koltuk - kapma kosusmasına bağlama yoluyla şimdiden bazı çevrelerde bellire eğilim, sanımsa, yanlıstır. Barağın taşran son damla olması ve o zamana dek alttan alta isleyen temelli gelişmeleri sendikacaların topunun birden kafasına dangetirmesi bakımından etkisi ne olursa olsun, bu çukar - fizre çekisme uzun bir sürecin sadece son halkası ve galiba partinin alnyazısına damgasını vuracak olan asıl köklü çekismenin kopma noktasıdır. Kavgaın odağı, özü - gözü, ne bazlarının Aybar yağmurda kaçarken Doğu'ya tutuldu! müktesile dille getirmek istediklerince, merkezin Doğu'ya kayması, bunun için de Ağalar kaldırıcısı sevmesi; ne de İşçi Sınıfının öncülüğü davasını yüzdeci bir biccimelige iten ve hatta Tarihsel Maddeciği tüzük sel maddeciği yüzeyine indiren 33. Madde nin uygulamalarındaki yelpafamlardır. Davam To-be-or-not-to-be'si, Parlamento Demokrasisini kendi basına bir tıracı, yada Emeke Demokrasisi amaç içi bir araç olarak seçmededir!

Bu hamlelinin orasından burasından Aydındı!, Köylüydi!, İşçiydi!, diye kertilmesinde, centilmesindeki geçmiş günahları gözden kaçınan sendikacıların hidâyete değilse bile, bu noktada bir açık-seçiklage yavaş yavaş ermesi ihtiyatını güçlendiren nesnel değişimlerin en başta geleni, elbet, ekonomik buharın yaklaşması silreci içinde karşı - güçlerle emekçiler arasındaki gelişkinin derinleşmesi, sa-

yaşın serioğlu ve buna paralel olarak özellikle işçi sınıfının tabanında görülen bilincinme eğilimidir. Umut etmek isteriz ki, sendikacilar ou eğilime karakusu bir kayıtsızlık göstermeye direnmekte işçi sınıfına önderlik etme iddialarını ömrülük vedâ etme sorunda kalacaklarını artık anlamış olsunlar. Bunun denekası da, hic kuşkusuz, bundan sonraki tutumları olacaktur. Girişikler muhalefeti Aybar'ı tasfiye! buyruk - sözüyle kısıtlayıp, öbür muhalefet takımlar arasında kuvvet dengesi kaşkarlıklarla yetindikleri anda, partiye bir olduğu artık belli olmasına rağmen Aybar'a karşı muhalefetler hile kendilerini fırsatı fırsatından kurtaramayacak. Yeter ki, dävayı bütün genişliğiyle ele alsınlar; muhalefet takımlarıyla değil, genel muhalefetin doğuran köklü nedenlerle ilgilenip, partiyi yörülgesine oturtmak için zaten başlamış olan o geniş ideolojik kırıza hareketine bütün güçleri ve içtenlikleriyle katılmışlar; yeter ki, işbirliği edecekleri arkadaşları ne yoz söhretlere tamam ederek, ne de eski çatışmaların hucuya elemelere girişerek değil, hep birlikte cizilerek doğru stratejiye yararlılıklarlığını görsünler. Öte yandan bu muhalefetin, Aybar'ın yerine halife aramaya oyalanmasının da álemi yoktur; su anda seçilmesi söz konusu olan başkan değil, ta bastan partinin devrimci niteliği, devrimci geleceğidir.

Böylece açılacak muhalefetin elinde kaptırı Aybar'ın seçim sonrasında almayıca tasarıladığı kırk - bir pârelîk milîetvekili topları yakalayıcağı gibi parti de bu top atmış basmacı dükkanı halinden kurtulup, gerçek görev, gerçek savaşa döner, anti - emperyalist, anti - kapitalist, anti - feudal samlularıyla karşı tepeleri dövmeye başlayacaktır.

Aybar'ın oduğu yerde sağına sağına ferdönerken elinden kaçırıldığı DISK, bakanı, alanın neresine ve Aybar'ın ne kadar ilerisine düşecek?

Can YÜCEL

Yasasan DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE

Bu gelişimi sağcı grupları kongre salonu dışında çalışma tarafları yönetmisti. Sağcı başkanın adaylarından Nurettin İspir kongreyi bırakarak Ankara'ya gitmiş ve AP'nin genel sorularıyla ilgilenen kişileriyle görüşmeler yapmıştır. Sağcı gruplar kongre salonunu bir anında terketmeleri kongre çalışmalarının büyük bir sessizlige yönetti, hesap verme durumunda olan eski baştan Ufuk Şehriyi de devrimci delegelere yalnız göstermek zorunda bırakmıştır.

Kongre divan başkanlığı bu arada yayınladığı bildiride söyle demiştir:

«İÜTB, yanı seni temsil etmek durumunda olan örgütün 18. genel çalışmalarını başlattı.

Örgütler sadece yönetim kurulularından ibaret değildir. Örgütler kendilerinin varlık sebebi olan işyerleriyle yaşırlar.

«İÜTB, İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin en üst örgütüdür. YANI SENİN GERÇEK ORGÜTÜNDÜR.

«Şimdide kadar yürüttüğün soylu kavganda, DEMOKRATİK ÜNİVERSİTEyi gerçeklestirme kavgasında seninle beraber olması gereken örgütün denetlemek durumundasın.

«Onu denetlemek, çalışmalarını izlemek ve soylu kavganı bu örgütün çatısı altında yürütmek senin en doğal hakkundur.

«O halde sana bir görev düşmektedir. ORGÜT SENİN ÖRGÜTÜNDÜR.

«KONGRE senin örgütün KONGRESİDIR. KONGREYİ İZLE. KONGREYİ DENETLE.

«Yasasan DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE KAVGACILARI.

«Yasasan SENİN GERÇEK ORGÜTÜN.

DEVLET DEMEK BEN DEMEK

DEVLETÇİLİK...

Bayar, Anayasa ve Ordu Meselesi

İdris KÜÇÜKÖMER

C. Bayar geçen hafta sözlü ettiğimiz yazısında, kendilerine karşı düşmüş ve devlete ortak olmuş iki grubu ortaya koymaktadır: Ordu ve aydın. Buların yerini: a) Osmanlı politik yapısında, b) 1924 Anayasasında, c) 1961 Anayasasında belirtmektedir. DP Lideri doğru gözükken birçok hususu kendi açıklarından açıklamaktadır. Her ne kadar C. Bayar «DP'nin savunmasını yapmayorum,» diyorsa da, gerçekte bu açıklamaları birbirini içinde iki özelligi vardır. Birinci, 1969 Türkiye'sinin politik koşulları ve bilgileri içinde DP geçmişinin yeniden değerlendirilmesidir. İkincisi bu değerlendirmeye dayanarak, DP'nin savunulmasıdır. Yalnız bu işi yaparken, Türkiye toplum düzeni sanki statik ımis gibi alınamakta, özellikle ekonomideki gelişime sürekli hésab katılmamaktadır. C. Bayar eğer firetin güçlerinin Türkiye'deki gelişme sürecini ve bu arada gelişime ile insanların arasındaki iç ve dış ilişkileri dikkate alarak analizini yürütebilise de, gerçekte yaklaşıma olanagını daha da artırıbilirdi. Çünkü, üretim güçlerinin gelişmesi ile politik yapı arasındaki bağlantıları, karşılık ilişkileri açıklamak, gerçekte inmek için kaçınılmazdır. Bu yapılımınca a'alız eksik, bir bakıma soyut kabır. Nitelim Bayar bunu yapmadığı için gerçeki kısmen açıklamış olmaktadır. Bu sebeple bizim eleştirmiz, söz konusu ettiğimiz bağlantı açısından olasıktır. Bununla beraber Bayar'ın yazısı, tekrar edelim, son derece ilginçtir.

C. Bayar, «fiili durum» dediği 27 Mayıs hareketinde, «Demokrat Partiye karşı düşmüş ve devlete ortak olmuş iki grubu vardır» der. Bular ordu ve aydın gruplarıdır. Ordu ve aydın şu kisimlara aymaktadır:

«Anayasasının karakterine bakarak bu yeni ortaklar: ORDU ve AYDIN diye nitelendiriliyor. Ordu, MİLLİ Güvenlik Kurulu ile; Aydin, Anayasa Mahkemesi, Üniversite, TRT, Planlama ve hatta Senato'nun seçim dışı gelen üyeleriyle devlet ortaklığını göstermektedir. Bu ise bir bakıma bin yıllık devlet yönetimini geleneğimize de uygundur, denilebilir.»

Bu yazida Devlet yönetimine halkın yanında ortak olan ordu'nun yeri üzerinde Bayar açısından duracağız. Gelecek yazda Üniversite meselesini ele alacağız.

C. Bayar, politik meseleyi Osmanlılar dönemi igin söyle ortaya koymaktadır:

«Mademki 1961 Anayasası, Devletin bin yıllık geleneğine uygun görülebilir bir düzen getirmiştir, nasıl oluyor da on yılık iktidarımız zamanında bu micoseseleri içine alacak bir anayasa karşı çıkmaz? Cevap vereyim: Ben, Adnan Menderes ve öteki arkadaşlarımız, Osmanlı'daki Saray, Medrese ve Ordu Bölgüsünü, Devleti şeklen yönetir göründüğüne, gerçekte Ordu ve Medresenin, tabanda gelen yönetim temsilcileri olduğuna inanıyoruz. Ne Yeniçeri, ne osun yerine gelen Nizam-i Cedid, Sekban-i Cedid ve Osmanlı Ordusu, bir sınıf ordusu değildi. Medrese de bir sınıfın elinde tekelleşmemisti. Çünkü Türk toplumunda batı anlayışına sınıf yoktur. Ordu ve Medrese, halkın içinde gelen, bilgiye ve savasa olverişli kimseyle topluşturdu. Ordu ve Medrese, birt etmeden bir padişah tabiatı şahaneğine göre, bular bir poşit 'Mühatab-i Sarıiller', ikinci sepicilerdir.»

«Atatürk, bu teneel gerçeği görmüş ve 1924 Anayasasını bu gerçeğin tekniklerini fistikleştirmiştir. Yani Ordu'yu ve Aydını» Devlet ortaklığundan giz-

mas, bu görevi Halk Tefekkürünün micosesilleri asılabilecek 'mühatab-i saniler'e, ikinci sepicilere kaydırılmıştır. Atatürk Anayasasının en derin özelligi budur!. Saray'ın kanun yapma ve yürütme yetkisini Büyük Millet Meclisine vermiş. Ordu'nun ve Medrese'nin denetim gücünü seçim mekanizmasına bağlayarak ikinci sepicilere kaydırılmış, böylece Devleti, en kısa yoldan halka göttürmüştür.

«Halk Tefekkürüne pratisiz dayanan yönetim bicimi, bugün de bütün insanları varnak istediği merhabedir. Batı toplumları, sınıflara dayanan bireylerin isabeti olarak henüz buna ulaşamamışlardır... Biz, bu noktaya devrim yolu ile gelmiş bulunuyorduk.

«Bizim görüşümüz budur! Yani, Devlet ağacını 'kayıtsız şartlı milletin hakimiyeti' ile aslayan ve bu hakimiyetin kullanımını, Türkiye Büyük Millet Meclisine veren Atatürk'türs.

Ve Bayar DP'nin takıkat komisyonunun, egeninliğin kayıtsız şartlı milleti ait olduğunu kabul etmiş 1924 Anayasası içinde kurulmuş olduğunu varsayılmaktadır. Oysa, meclisin azınlık kanadı, komisyonu ve yetkililerini «Anayasa ihaliyle olarak devlet meclisine veren Atatürk'türs.

«Bütçeli yönetim dışında, fakat birkarın yönetiminde bulunan Üniversite ve ordu güçleri derhal hizmete geçmiştir. Bu güçlerin, 1924 Anayasasıyla yönetim ortaklığından çıkarılması sırasında, Atatürk'ün sahnesine duyalan büyük güven sebebiyle bu na itiraz etmediği, yönetim haklarını tekrar ele geçirerek kabasına girmedikleri, fakat sosyal bir miras olarak haklarını nefislerinde muhafaza ettikleri açıkça görülmüyor.»

SİMDİ bunları eleştirelim:
a) Önce Osmanlılarda egemenliğin saray, ordu, medrese arasında bölüştür güzüküne katılmamak mümkün değil. Burada medrese ile ülema ve öğrencileri kastediliyor olmalıdır. Fakat bu bölüştür aynı zamanda hiyerarşik bir niteliktedir. Sarayın Kapusu kollarıdır. Osmanlı sarayından birine bitt etmek zorundadır. Bu bakımından ikinci seçmen gibi göçülmeyecektir. Belki, Birinci Millet Meclisi seçiminin haric tutarsak, sonraki seçimlerin Ankara yada C.H. Fırkası yöneticilerince yukarıdan belirlenmesi ile bir benzerlikleri bulunur. Yoksas bu tarz seçimde halkın egemenliğini saglayabilir bir mekanizma olarak görülmeyebilir.

b) Osmanlı Ordusunu içinde yeniciler, Osyedinci Yüzünden bitti esnafıigmıştı. O zamanın sanayi gelişmemiş yada önemiz kalıldığından sanayici değil de esnaf haline gelmeleri, mevcut ticaretten haraç almaları kendilerine açık bir yoldır. Bu nitelikin kazanılması ile yeniciler - esnaf - ülema cephesi saraya ve onun yönelik kollarına karşı çakıbmıştı.

c) Yeniciler - esnaf - ülema cephesine, yenilik, şahat adı altında sınıfsız «devleti kurma» çabaları karşı düşmüştür. Bu karşı düşüşün birbiriley ilişkili iki görüntüsi vardır. Birinci ideolojik görüntü, ki islam ideolojisine göre yenilik gavurlaşmasıydı. Bunu başlangıç ikinci, ekonomik statüllerin, ekikaların yeniliklerle çeliğmesidir. Bu bakımından, yeniciler - esnaf - ülema cephesi (ki bu islam ve cephesinin teknikleridir) saraya ve onun yönelik bürokrat liderler kligine karşı düşmüştü. Yenicilerin, haldırılıpca, militer - bürokratik mekanizmas-

bütünleşti. Bu bütünlösme bugüne kadar ana hatlarıyla süregeldi.

d) Mustafa Kemal Osmanlıların son döneminden, zabıtaların birbirine karşı kavgacı iki gruba ayrıldığını görmüştür. İttihatçılar bir ara diğer bir zabıt grubu olan «Halaskar Gaziler» tarafından ittidardan düşürülmüşü ve suikastler olmuştu. Bunu gibi olayları gözlemiş olan Mustafa Kemal Osmanlıdan gelen militär - bürokratik devlet yönetimi ni 1924 Anayasası ile ikinci sepicilere kaydırılmıştır. Militär - bürokratik yönetimini ordu ve medrese kanadını emri kumanda hiyerarşisinde arkasına almıştır. Muzaffer olduğu için de bu hiyerarşiyi zaferden sonra kolaya kurabilmisti. Eğitim, bir yabançlaşma olarak halka İslami ideolojiden de daha mistik gelen batılılaşma ideolojisini içinde koymamıştır. Bu ideoloji ile halk tefekkürü arasında bağıntı değil, kesiklik vardır. Bunu bugün çok açık olarak anlıyoruz.

Kısaca, 1924 Anayasası ile, Osmanlı Sarayı bir tarafa İlmi olarak, bürokratik - militär mekanizma hiyerarşik düzenini tam bulmuştur. Bu mekanizma ile gerçek bir devrim olabileceğini gerçek sektörlerin bugün düşfremez artık. Bu politik gelen önceminin inkar anlamına gelmez elbette. Nitelim bugünkü CHP'si de bu gerçeki görmüş, bunu Hiraf etmiştir. CHP, hentiz kendisi için var olan ve ekendiği için mücadele eden sınıfların yeterince yokluğunda sadece halk denilen kitleler ile işaret ettiğimiz bürokratik (sivil - asker) aydın arasındaki ilişkili açıka kabul etmektedir. Ve CHP liderleri ve organı Ulus Gazetesi'nde yazı yazarlar halksz, sınıfsız devrimin olamayacağını da 1969'da kabul etmektedirler.

e) «Liberal Devlet» teorisinden gelen, doğal hukuk doktrininden gelen azınlık hakları, tarihi gelişim süreci içinde, özellikle, burjuvalar için istenen haklar olmuştu. Kisaca burjuva ideolojisini içinde bir bölüm olmuştur. Bu azınlık hakları, serbest ticaret ve burjuvaların mallarına mutlak monarşik krallar ve hâlâlığı kalmış feodal bazi lordlar tarafından el konmamasını sağlayacak ve böylece sermaye birikimini kolaylaştıracak haklardır. J. Locke'da tepe noktasında gördüğümüz mülkiyet hakkı, bu burjuva azınlık haklarının özeti dir.

DEMEK ki,
a) Batıda burjuva ile birlikte gelen yeni üretim ilişkilerine dayanan mülkiyet ilişkilerinin, düzenen, azınlık haklarının kaynağı, sermaye birikimidir.

b) Oysa bizde, 1924 Anayasasında, «kâsimiyet kayıtsız şartlı milletindir,» ilkesine rağmen, muzaffer M. Kemal, bürokratik - militär mekanizmanın lideri idi. O zamanın üretim güçleri seviyesinde M. Kemal ve arkadaşları, kanun koyucu olarak kendilerini azınlık haline düşüklüklerinde koruyacak, C. Bayar'ın «Batıda örnekleri olduğu gibi mührâr kuruşularas» ihtiyaç duyamazdı. Bürokrasi ideolojisini ile ayan kahniları, eşrafın çıkarları büyük ölçüde etkileşmeyordu. Eşraf büyük ölçüde C. H. Fırkası içinde idi. Halka karşı çıkarlarını, üstteki bürokratik çıkarları onun hiyerarşisine dayanarak savunuyordu.

c) Ne zaman ki devletçilik ve harp içindeki enflasyona birlikte ilkel birikim gelişti. Bu birikimin, daha da gelişmek için, kendi yollarını aç-

SERAMİK

iŞÇİLERİ

DİRENİYOR!

ması, temizlemesi gerekiyordu. Kendisine büyümeye yardım eden bürokratik mekanizma ile artık çatışır hale gelmişti. Biliştiği gibi, DP, bu birliğinin partisi olacak ve bürokrat - miliyet mekanizmanının tarihi olarak karşısına düşmüştü, eski reaya'dan gelen halk kitlelerini, onların İslami ideolojisini de kullanacaktı. Demek ki, DP, iki yere dayanacaktı. Birisi yeni sermaye çevreleri, diğeri İslami cephe. Bu gelişmeye, özellikle ikinci Dünya Savaşı sonrasında tekelci kapitalizmin gelişme çizgisine tam uygun bir biçimde olacaktı. CHP, «devletçiliği de tenkid ederek» aynı yola saparken bu hususla yaya kalacaktı.

DP, 1950'nin 14 Mayıs'ta seçimi kazanınca, devletin hükümetini kurmak anlamında bir iktidarı oldu. Ve dayandığı iki ayagi dikkate alındı. DP, CHP'ye göre esas bir parti idi, DP hükümeti yada idaresi, kaçınılmaz olarak tarihi bürokratik - miliyet mekanizma ile çatışacaktı. DP hareketini, sermaye birliğinin Türkiye'de izlediği seyirden ayıramayız. C. Bayar da ayırmamaya çalışırsa, gerçeğe yaklaşacaktır. İşte bu noktada Osmanlı ve Türkiye üretimin biçiminin Batı üretim biçimleri gelişmesine ters düşüğü bir noktayı çok açık olarak görüyoruz. Nitelikim:

d) Yukarıda işaret ettiğim ki, Batı'da azınlık hakları, burjuvalar tarafından kendileri içinde istenmiş ve geliştirilmiştir. Ve giderek, işçi sınıfı ortaya politik bir güç olarak çıkışa, verilen mücadelelerle, C. Bayar'ın dediğinde ve bizde 1961 Anayasası'nda yer alan diğer denge kurumları doğmuştur. Şaşkıncı olan odur ki, bizde durum tamamen tersinedir. 1950-60 arasında azınlık hakları garantilememek üzere teklif edilen tedbirler, gelişen burjuvaların azınlık hakları olarak istedikleri tedbirler degildir. Onların, genel olarak DP'den şikayeti yoktur. Onların ideolojisi, Tanzimat ricalinden beri meşruiyet ve Halk Fırkası ricalı bürokratlarca sağlanmış gözükyordu. 1950-60 arasında azınlık haklarını isteyen bürokratik - miliyet mekanizmayı büyük ölçüde temsil eden CHP idi. İşte bizde tarih bu noktada da Batı'ya göre terstir. Türkiye'nin klasik Batıcı anayasa uzmanları, bu noktalara eğilmeli ve Batılı uzmanların etkilerinden çekilmelidirler. Tipki, marksistlerin başka gerçek koşullara ait bazı şemaları kullanmamaları gerektiği gibi! Bu dönemde, büyük ölçüde horlanan bürokrasiye ait bazı çevrelerdi. Ve bu arada bürokratik - miliyet çevrelerin ekonomik çıkarları, özellikle M. Kemal döneminde göre büyük ölçüde daralmıştı. Denilebilir ki, bu gruplarda sadece nisbi değil, mutlak fakirleşme görülmüştür.

DEMEK ki, azınlık hakları, sermayeye karşı bürokrasının kendini savunma hakları olarak teklif edilmişdir. Bu hususta işçi sınıfının 1950 - 60 arasında anlaşılmıştır; mevcut koşullarda olamazdı da.. Fakat, bürokrasının özellikle miliyet kanadı, 27 Mayıs'tan sonra sermaye (iç ve dış) ile anlaşmaya itilmiştir. Bu grup, mutlak ve nisbi fakirleşmeden kurtulmanın yolunu bulmuştur. Bunu, Ordu Yardımlaşma Kurumu yada subay holding ile sağlamak istemektedir. (ANT, Sayı: 136) Bu yoldan, Osmanlı'da yenicerinin esnaflaşmasını 1960'lardaki benzerini, subayların her yıl büyütürecek devlegen kapitalist sanayici kurumu ile görüyoruz.

C. Bayar, 1961 Anayasası'nda bürokratik güçlerin hâve hakları elde etmelerini, bu yoldan halkın egemenliğine ortak oluslarını, 1924 Anayasası'na göre Osmanlı'ya geri dönüş olarak kabul etmektedir. Bir bakıma, bu iddiaya katılmamak güçtür. Bize göre de, 1961 Anayasası, bürokrasının güçlenmesi, bürokrasının güçlenmesi, politik yabançlaşmayı artırmaktadır. Kanaatlimize göre, 1961 Anayasası sosyal adaletçi denge kurucu bir anayasa olarak uygulanlığında, gelişme daha da yavaşlayacaktır. Bürokrasının güçlenmesi, DP'nin ve AP'nin izlediği kapitalist gelişme sürecine bir alımsık (alternatif) değildir. Aksine, onu yavaşlatıcı, engelleyicidir. Bunun içindir ki, emperyalist koşullar altında güçlendirilmek istenen üretimin güçleri gelişmesi yavaşlayınca, bu defa düzeni yaramama, istah etme çareleri Batı ideolojisini içinde daha bilinçli olanların elbirliğiyle aranmaktadır. İşte koalisyon ve af meseleleri bundan doğmaktadır.

Üretim güçlerinin yeterince gelişmemesiyile, diğer bir hareket de uç vermiştir. Bu da, gelişme alanları büyükşehir işadamlarına göre daha da daralan Anadolu esnaf ve sanayicilerinin İslami cephe içinde, şehir işadamlarıyla çelişkisini ortaya koymasıdır. Birbirine kişi olarak yakını olmasalar da, Erbakan - Bilgi grupları bu hareketi temsil etmek istemektedirler.

Bürokratik mekanizma, 1961 Anayasası ile güçlendirilmek olmakla beraber, kapitalist yolda gelişen streci içinde büyük ölçüde kapitalistlerle tamamlanmaya yönelikmiştir. Bu tamamlanmaya bürokraside bir karşı çıkmak görlümemektedir. (C. Madanoglu hariç). İşte bu arada, af meselesine ordu karşı çıkmış değildir. Bu, yukarı seviyede kişisel iktidar oyunundan ibaret gözükmemektedir. Ayrıca, romantik bazı bürokratlar, affa karşı olarak kullanılmışlardır. Onun içindir ki, C. Bayar, gayet zalamlı olarak «ordunun affa karşı olduğunu sanmıyorum» diyebilmiştir.

Seramik İşçilerinin mitinginde konuşan Serap İş Sendikası, eğitim uzmanı Ruhî Göbü (yukarıda) ve direniş katılan kadın işçi (sağda) Hale Erençan mitinge konuşuyor (sağda)

Türkiyede uyutulmak istenen işçi sınıfı birçok tarafta varındır. O da Toplu İş Sözleşmesi mağdurlarını kurtarmadığıdır. Ve bu günde Kanunların işiginden, sendikaların kendilerini gergi kadar savunamayacaklarını öğrenmiş oldular dolayısıyle.

Demir Döküm İğdeinden sonra, Yarımca Seramik Fabrikasının 1200 işçi 8.9.1969 Pazar günü sabahı, işbaşı yapmadarak full direniş başlamıştı. Aynı gün bir saat sonra, Izmitte 118 Rabak fabrikası işçi işbaşı yapmadı, ve hakları yere iten atmak istenen üç arkadaşları işe almaması, direniş devam edeceklerini bir bildiri ile açıklamışlardı.

Direnişin ikinci haftasında 17.9.1969 Çarşamba günü Izmitte yürüyüş ve arkasından da miting vardı.

Çarşamba günü saat 3'te başlayan yürüyüş, miting meydanda gelindiğinde 5 bin işçi bulmuştur. 100'den fazla pankartın üstünde «Fabrika İşçisinin - Toprak Köylünün - Demokratik Direniş Hakkımızdır - Bizim paralarımızla kurulan bizim fabrikamızda Köle Muamelesi göründür - Patronlar size gelene kadar direneceğiz» sözleri dikkati çekiyordu.

Mitingte 15'e yakın işçi konuştu.

Seramikte çalışan 300 kadın işçi adına söz alan Hale ERENÇAN,

«Asgari ücretleri ödemeyen işveren, kadınlara köle muamelesi yapmaktadır. Erkekler 195 kurus saat ücreti ile işbaşı yaparken, bizler 175 kurus saat ücretine çalışıyoruz. Vizitteye çıkan bayan arkadaşları önce ustaların musayene etmektedir. Kadınlar erkeklerin eğitili sağlanması için kadar direnmeye devam edeceğiz» diyordu.

Hicbir sebep gösterilmeksızın iş akti feshedilen Hasan ÇEVİK, «Ben kendim için, değil bütün işçi kardeşlerimin iş güvenliği sağlananmeye kadar direnmeye devam edeceğim. Sümerbank Fabrikası Müdürü Seramik Fabrikasının Adalet Partisi'nin Çiftliği haline getirmiştir» dedikten sonra, «bu seçimde karşımıza çıkmaların, oy vermeyeceğiz» demiştir.

Mitingin en eğlenceli yolu, Kocaeli Bölgesinde bu güne kadar her mitinge profesyonel sendikacılar konuşmuştu. Ama bu mitinge 3 profesyonel sendikacılık karta, 15 erkek kadın işçi kendi dertlerini kendileri dile getiriyordu.

Ayrıca mitinge konuşan DISK'e bağlı işçilerinin sendika temsilcileri, sempati boykotları yapacaklarını ve bu direnişlerin desteklediklerini açıklamışlardır.

Miting, İstiklal Marşından sonra, Dag başını duman almış marsı ile bitmiş, direnişin devam edeceğini 5 bin işçi tarafından andıllere hep bir ağızdan haykırmıştır.

Mitingte Seramik ve Rabak fabrikası işçileri olarak ayrıca bir de bildiri dağıtılmıştır.

«Açık, susuz, yoksuz, direniş mede, patronların tehdidi bizleri yoklumuzdan döndürmez. Biz asgari ücretlerimizi alacağız. İş güvenliğini kendi ellerimizle sağlayacağız. Kadın işçi kardeşlerimize yapılan alçakça baskılara son vereceğiz. Ve haklarımıza alana kadar direneceğiz.

«Bizler yedi gündür direnen 1200 Seramik İşçisiziz.

«Yedi gündür, gunesin altında, aç, susuz, yoksuz, direniş mede, öyle azmettiğ ve yemin etti, eğer haklarımıza verilmese daha yetmiş sene direneceğiz. Bizi bu haklı kavgamızdan hiçbir güç, geri döndürmez. Çünkü; haklıyız ve haklarımıza mutlaka alacağız.

«Bizler dileyorum: Türkiye Cumhuriyetinin bir hukuk devleti olduğunu kimse inkar edemez.

Ve hukuk devleti olan bir memlekette, Devletin çatıldığı kanunları önce Devlet Milleseseleri uygular. Yarımca Seramik Fabrikası Sümerbank'a bağlı bir devlet millesesesi olduğu halde; asgari ücret nedensel uygulamaz? Biz biliyoruz, en çok vergiyi biz işçiler veriyoruz. Ve Devlet Fabrikaları bizlerin parası ile kuruluyor. O halde, biz kendi fabrikamızda neden Köle muamelesi görüyoruz? Biz insan değilmiyiz?

«İsteklerimiz Çok Değildir ve 5 Maddeden ibaretir:

1 — Bizlerin hakkını arayan ve Serap İş Sendikasının İşyeri Baş Temsilcisi olan Hasan ÇEVİK'in çıkışının durdurulması ve kartını basarak işe iadesi.

2 — Asgari Ücretlerin Tatlık Edilmesi.

3 — Sendika özgürlüğünün tanınması. Bizim admızı işverenlerle yapılacak görüşmede, sari sendika, Çimse - İş yerine, bizim haklarımıza savunan Serap - İş Sendikasının protokol imzalaması.

4 — Ayda eline 400 Lira geçen biz Seramik İşçisi, fabrika ya gidip gelmek için günde 2 lira yol para veriyoruz. Yol paralarımızın verilmesi veya vasita temin edilmesi,

5 — Kadın işçi kardeşlerimize yapılan alçakça baskılara son verilmesi, kadın işçi kardeşlerimizin bizler gibi aynı haklara sahip olması, yanı onların da insan olduğunun isveren tarafından kabul edilmesi.

«Sizlerden cevap istiyoruz. Kocaeli işçi. Biz isteklerimizi yukarıda sıraladık, eğer haksız sak, haksız deyin. Yok eğer haklı ise, siz işçi kardeşlerimizin bizleri desteklemesi gerekiyor.

«Ayrıca bir durumu belirtmeliyim: İşverenlerin bildirdiğimizde:

«Bizim direnişimiz kanunsuz değildir. Biz bu direnişme hakkını anayasamızdan aldık. Anayasamız 28'inci maddesi: «Herkes, önceden izin alınmaksızın, silahsız ve saldırsız, toplantı ve gösteri yürüyüştü yapma hakkına sahiptir.» Birileri seramik işçileri olarak, anayasamızın bizlere tanıdığı olduğu hakkı kullanıyor.

«Kardeşler:

«Bizim bu haklı direnişimiz, Türkiye'de hakları gasp edilen Türk İşçisinin Demokratik Direnişidir. Kanımızın son damlasına kadar direnmek için kararlıyız. Hakkımız, Hakkımızı Alacağız, İnsan Hakları İçin Direneceğiz, Direnmek İçin ANT İCTİKLİ.

«Kahrolsun İşçi ezen patronlar!

«Kahrolsun Patron usaklısı!»

EMEK

Sosyalist Gazete

İld Hafifada Bir
Pazarcı Çıkar

11. SAYI ÇIKTI

TÜRKİYE İŞÇİ
PARTİSİ SAHİPSİZ
DEĞİLDİR!

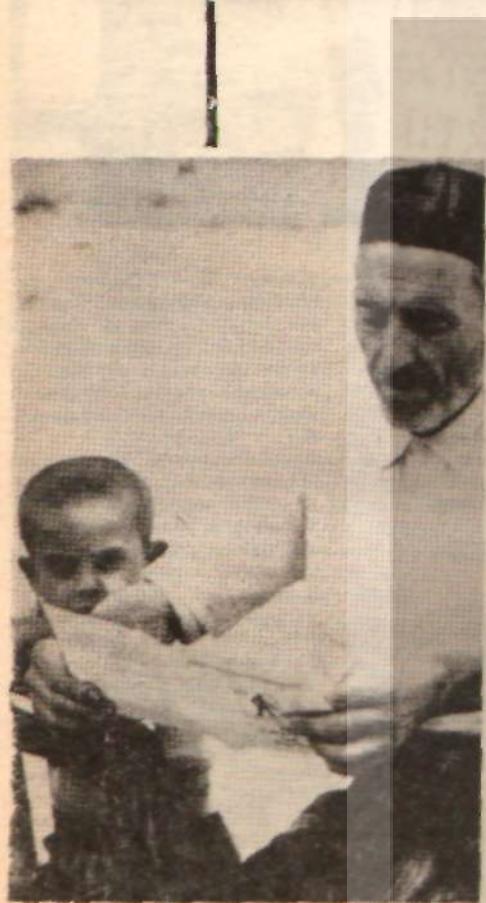
Ant Der: 655

Kavuk
ırgat
Mehmet ile.
Göbelye
köyünden
sosyalist
genç

Türkiye'nin tek sosyalist örgütü Türkiye İşçi Partisi'nde yönelik, kazanma şansı yüksek olan illerin başına kontenjan adayı olarak emekçi olmayan kendi adamlarını getirmiştir. Bununla beraber, kontenjanların kullanılmadığı bir çok ilde öncelikle liste başlarını emekçi adaylar tutmuştur. Bunlar içerisinde işçi, köylü, küçük esnafla zanaatkârlar vardır. Bu illerde milletvekili çıkarma şansı, kontenjanın illere göre pek yüksek olmamakla beraber, kendi sınıfının mücadelesini yapan emekçi adaylar, seçilme şansı olsun olsın, parlamentoya girmek ve emekçinin kavgasını vermek üzere

Köylü Lider: "Kalkın Meclis"

MÜŞKÜRE, üzümüyle meşhur bir köydi o günlerde. Vurkı çok olumlu. Yan baktı derler vururlarmış. Demokrat - Halk derler birbirlerine girerlermiş. Başaran damdan çıplak gelmiş. «Şair Babasının yanından çıplak gelmiş. Ve böylece sosyalist fikirler girmiş köye. Gençler çeşitli köy evlerinde toplandı konusmaya başlamışlar. Başaran «Şair Babasının şiirlerini okumus gençlere. «Toprağı, Türkiye köylüsünü, ağalarını, tefecilerini, çahşüp hakedeni, çahşüp erpanları anlatmış.» Bunları dinleyen, dinleyip dinleyip anlatan gençlerden biri de 1931 doğumlu Fevzi Kavuk'tu.

Sonra bu gençler «okumak» der olmuşlar. «Birleşip bir seyler yapabilmek» der olmuşlar. 1956 yılında köyde «Gençlik Kulübü» kurmuşlar. Top peşinde koşmak için değil, kitap alımıya para toplayırmak, köye su getirmek, eksik gedik gördüklerini tamamlamak için birlik kurmuşlar.

27 Mayıs sonrası bu gençlerden Fevzi Kavuk köy muhtarlığına getirilmiş. Babası ve babasının yaşılarından utanarak muhtarlığa bağışan Kavuk, alt uçaktı, üst uçaktı bütün köylülerini imeceye sokarak herkesi bir tutarlar birde sevilmüş, beğenilmiş. Dokuz yıldır muhtar seçimlerinde Fevzi Kavuk tek isim olmuş köyde.

1963 yılında Türkiye İşçi Partisi'ne giren köyün gençlik kulübü üyesi, Basaran'la birlikte partinin Orhangazi, İznik ve Gemlik Üyelerini kurmuşlar. Yörenin bütün sorunlarıyla ilgilenmişler. Tütün, zeytin, meyve meselelerini öğrenip bütün çevrelerinde konusarak, doğruları öğrenerek anlatmaya başlamışlar. Ve bu konuşmalarda hep sosyalist olduklarını, İşçi Partili olduklarıını çekimsiz açıklamışlar. Durmamacasına anlatmışlar. Yörelerindeki köylerin nepsinde birer ikişer ülke sorunlarını bilen anlatan sosyalistler yetişirmeye başlamışlar.

Şimdi Fevzi Kavuk Bursa ilinde Türkiye İşçi Partisi listesinin bir numaralı adayı. Üniversiteli gençlerle kendisi köylülerini birlikte grublandırdı. Bursa ilinin bütün köylerini bir bir gezmektedir. Bir grup Bayırköy, Bursa, Yoğurtdere, Toprakocak, Karacınar, Menteşe ve Karacaalı ilçelerinden giderken, bir başka grup Kurtul, Dürdane, Ovaakça ve Alasar ilçelerinden giderek gerceleri anlatmaktadır.

Ben, bu yazında, Fevzi Kavuk'un grubuya geziyor gördüklerimi duydularım, anlatılanları, köylülerin verdikleri cevapları aktaracağım.

— Merhaba, ben Fevzi Kavuk, Müşküre köyü muhtarınum dokuz senedir. Şimdi de Bursa'dan İşçi Partisinin milletvekili adayıyım. Bir numarada. Buralar köylülerim. Bu da İstanbul'dan gazete arkadas, diye bağıyor Fevzi Kavuk söyle. Geçen seçimde partisine hiç oy çıkmamış köylerde,

sekiz - on çıkmışlarında, daha fazla çikanlarında hepsinde güvenle başlıyor sözüne, ve yöresel dertlere, ülkesel gerçeklere rahatlıkla eğiliyor. Zeytin yetiştirmek, havanın yarın yağış mayacağının bilmek kadar rahat yapıyor bu işi.

— Buyrun, hoş geldiniz, diyor köylüler, İşçi Partisi'nden dememizi yadırgamadan, biraz da ilgiyle neler söyleyeceğimizde dikkat ederek. Yer yer sorularında şüphe var. Yer yer çekini. Ama çoğunca anlatıtlarla katılıyorlar. Hem de tasdik ederek değil, yeni örnekler vererek.

— ... Üzüm yetiştirmiz, kötü demez yerler. Dom: tes, kiber, tahlı yetiştirmiz haldır haldır yerler. Domatesin, patlicanın, üzümün en iyisini bizim ürettiğimizi kabul ederler. Şehirlerde kocaman kocaman binaların ıçılığını bize bırakırlar. İçine girer rahat rahat otururlar. Söfürüük öğrenenimizin arabasına binerler. Ama devleti idare etmeye gelince bizi bir kenarda bırakırlar. Akılmız ermez derler. Neden akılmız ermese onlar kadar bizim de erer.

— Ermege erer de kanun filan hazırlamak zor. Okumuş olmak lazmaz.

— Önce kanun hazırlamak ne onu bilelim. Kanun hazırlamak yapılacak işler için yazılı gerçekleri tespit etmek, devleti ona göre idare etmek demek. Bu kanunlarım çoğu bu işlerle görevli memurlar tarafından yapılmıştır. Meclise getiriliyor. Milletvekilerine okunur. Onlar üç düşmeden birine basarlar. Şimdi sen milletvekili olsan, iki kanun getirse senin önüne, birinde toplanan paranın sussuz, elektriksiz köylere harcanacağına söylese, birinde de paranla dış ülkelerden klonuya, alyık pudra getirilmesinden söz etse, bunlardan hangisi için kabul düşmesine basacağımızı giàyet iyi bilsin?

— Bilirim tabii, herkes bilir bunu. Bizim köye birsey yapmadıklarını. Okulu bile biz kendimiz taşıyıp yaptık. Bana Seçmen Köyünün çoban Selimi derler elli senedir. Biz, yaparız başkası yem. Ben bunu bilir bunu söylem. Kimsi deli der, kimsi doğru der. Köylüye köylüden başkası yok olmaz. Bizim akarımızı, kokarımızı biz biliriz. Şehirli başka, biz başka.

— Amea tabii öyledir. Nasrettin hocamın bir fikri var, bilirsiniz. Hoca damdan düşmiş biri o yana çeker, biri bu yana çeker geger dururular. Hoca, bana bir damdan düşen çağırın demis. Ne yapacağım, demisler. Damdan düşenin halinden damdan düşen aalar, demis. Bizimki de o hessap. Köyün halinden köylü anilar. Onun için ben milletvekili adayı oldum.

— İyi söylersin ya bize sizin partiyi hiç iyi anlatmadılar.

— Tabii kötü anlatırlar. Benimi gibi adamın liste başı olduğu partiyi, doğrular söyleyenleri şicareşir. İyi

anlatırlar mı? Kurt Ali Çavuş'un hakkını kayıranlar, ağaların, tüccarların mebusluğunu ettiği partiler tabii bizi iyi anlatmazlar. Kara sürerler, vatansızdır derler, komünist derler. Ben burularda tamırsınız. Ben mi daha fazla severim bu vatam yoksa onların adayları mı, en iyisini siz bilirsiniz.

— Biliriz. Biz de bu adaletin gidişini begenmeyiz. Biz çile çeken insanlarız. Toprağa yahnayak insanlarız. Bizim kahramızı kimse söylemez, kimse söylemez.

Sonra o yöreleri çok iyi biles Kavuk sözüne yörenin dertlerine getiriyor rahaşta. Tek tek özel dertleri üzerinden konuşuyor köylülerin. Askerden ogullarının dönüp dönmemesinden, yeni davar alacak durumda olanların kredilerine kadar her konuya ilgili sualler soruyor. Dört ilçenin tüm köylerinde tek tek bütün köylülerini tanıyor. Marmaracık Gölün kurtulmasında dönen dolabı yaşyan köylüler gibi biliyor. Ortak bir dertler olarak tartışıyor.

— ... Ahmet Zogo, 36 dönemini maül gaziden alıp parçalarla ayırdıktan sonra bölüm bölüm hazine topraklarını tapuyla anlaşıp elde etti. Göl kuruynca da oralarla el koymaya başladı. Siz sürünce, Firmer Faik'le birlik 26 kişiyi mahkemeye vermişlerdi. Sonra nasıl beş kişiye indirdiler.

— Baktılar biz köyceğin peste düştük. Ektığımız hükümet toprağını, kurulan göllü ağaya kaptırılmıştı. Hep birlik işi halledeceğini. Bizi, böldüler. Began mahkeme tuttular. Biz kanmazdık bu işe ama, mal müdürüne inandık. Bize, toprağa girin, işleyin, dedi. Çalışma kontratı size veririm, dedi. Alacakken de çekip gitti. İşleri karıştırdı. O sırada Ahmet Zogo elindeki toprağı sattı. Geri kalanını da hükümet göğmene verdim, dedi. Bizi ağıpta bıraktı. Kimse arka çıkmadı.

— Köylüye köylüden başkası arka çıkmaz. Omu için her yerde birleşip kendi kendimize arka çıkarıg. Su başına kendiniz geleceğiz.

Köylüler çok iyi biliyorlar çektileriyle. Anayasamın 12. maddesindeki eşitlik kavramını bilmiyorlar ama, hükümet kapısında, tapu memuru önünde hele hastanede, hels hastanede Ali Sirin'le, Hacı İzzet'le, Kürt Ali Çavuş'a ve memurlarla nadir farklı muamele gördüklerini, eşitsizliklerini çok iyi biliyorlar.

— Geçende bizim mühim bir hastalık vardı. Hanımı götürdü. Muhattardan ilmihaber çıktırdı. Fakiriz dedik. Herkes de bilir. Yatırıldı. Her gidişte rüştü verdik. Tavuk, tavuk ne varsa götürdük. Kapıcıdan doktora kadar herkese biseyler verdik. Ez ziddiye giden de karanfil çiçeği almaktı. Kapıcı ziyarette kapıdan sokmadı. Karşılık dükkanından iki karanfil almadan sokman dedi. İlkler buçuk liradan iki karanfil alıp verdi. Öyle girdik.

İnsanca bir şey
İnandıracak bir şey
Namuslu zihinlerin bah
Haklı sultanmış insanların aması
Dünyanın övünçü
Halkların yüz aklı
Büyülerin zaferi
Sanatların amacı
Gök mavisi bir şey
Nar taneleri bir şey
Ve bir ates
Halkın ismidir
Şeke canh
Hic sümmeyecik bir ates
Budur Anadolu'mun diyemediği
Ağu olur yediklerimiz
Kefen olur giydiklerimiz
Gün gün işliyor yaram
Ne yaman zor imis toprağı
Ve halkı sevmek
Bunu bildim duramam
Kalk gidelim...

Süreyya Berfe

gün bir çalışmaya girmiştir. Bunlardan biri de, Bursa TİP birinci adayı, Mıskire Köyü muhtarı Fevzi Kavuk'tur. Köylü aday Fevzi Kavuk, partisine Bursa'da milletvekilliği kazandırmak ve sosyalist mücadeleyi ilinin en ücra köşelerine kadar ulaştırmak için köy köy dolasmaktadır. Kavuk'un bu kampanyasında yüksek öğrenim gençliği de kendisini bütün imkanlarıyla desteklemektedir. Meclis'e gerçekten bir köylünün, bir köy temsilcisinin girmesi için yapılan bu mücadeleyi arkadaşımız Osman Saffet Arolat yakından izlemiştir ve izlenimlerini ANT'a yazmıştır.

se Varamım”

— O kapıcının çiçek sevgisinden man değil. Rüştü almanın bir yolu, diye başlayan Kavuk kendinden ömeklerle bu dert kapılarını yaşamışlıkla ortaya koyduktan sonra çözüm yollarını anlatıyor. Başka dertlerie, sistemle, düzene bireştiriyor. Köylüler arada inanamıyorlar.

— Bu temel böyle atılmış, değişmez.

— Doğru, gözümüzü açtık böyle giedük değişimiz deyip duruyoruz. Değiştirelim diyelim. Değiştirelim. Bi gün radyoda bir milletvekili cumhuriyetten bu yana benim köyime çok az sey geldi dedi. Bakan da su geldi, bu geldi diye cevap verdi. Sonra ben, bizim Mıskire köyüne ne geldi diye bir hesap ettim. Benden önceki eski muhtarlarla, ihtiyar heyetlerine danıştım sordum. Kalem kalem尼克 bitti getirilenleri. 1927 yılında bizim köye bir İlkokul yapılmış, tasma köylü çekmiş, yapının işçiliğini köylü yapmış. En büyük devlet parası o okulun hocalarına ödenen maaşlar. Sonra yıl için harcananlar fiilen hepsini hesapladık. 450 bin lira bitti. Bir de bizim köyün devlete ödediği vergileri hesapladık. 2,5 milyon bitti. Bizim iki milyon ne oldu diye araştırırken o yıl İstanbul adalarına yapılan 10 milyon liralık yatırımın ha-seri geldi akıma. Bizim yakamızı bırakıksalar, biz bu paralarla yararlı işler yaparız diye düşündüm. Bi kaç tane birleşik elektrikli getirirdik, belki kapısı rüşvetli hastane bile yapardık. Ama meselenin bu şekilde hal olmayacağı da belli idi. Onun için subsequan köylüden adamların geçmesi gereki. Milletvekilleri, yöneticiler ne kadar bizim aramızdan, köylülerden sıkırlarsa, bu işler kökünden bizden teraf halolur. Bizim yaratıklarımız değerini bulur.

Milli gelirin bir tükede yaratılan işlerlerin tümü olduğunun anlatılmasına gectiginde, sanki o yöreler için sunılmış pratik bir ekonomi kitabı okuyor Fevzi Kavuk. Bunu aracların, işecilerin aldığı para, kredi meselesi, kooperatiflerde dönen dolaplara bağlıyor.

— Bizim buralarda zeytin yetişir. Bunun çalışmasını hep birlik biliyor. Sonbaharın yağmurunu hepimizin bilgisi işler. Yazın günde içinde uzanıp yatacaklar. Sonra paramı büyütünen eser ticcarlar kazanır. Cefayı çeken işler zar zar...

İşin bükenler, boş köfeden, boş han-gardan sermayesi olanlar milyonları kazanır. Dalavere döndürenlere, köylüler kazıklayanlara aklı adam derler. Kim bilmez onların yaptığını. Bi de yalan uydurular sanki berkeze dalavere düzeni açıklı gibi. Kürt Ali Çavuş semeriyle geldi, aklı adamdı, casuskan adamdı bak milyoner oldu derler. Aslında Kürt Ali Çavuş akımdan değil, bankacı akrabası olduğundan,

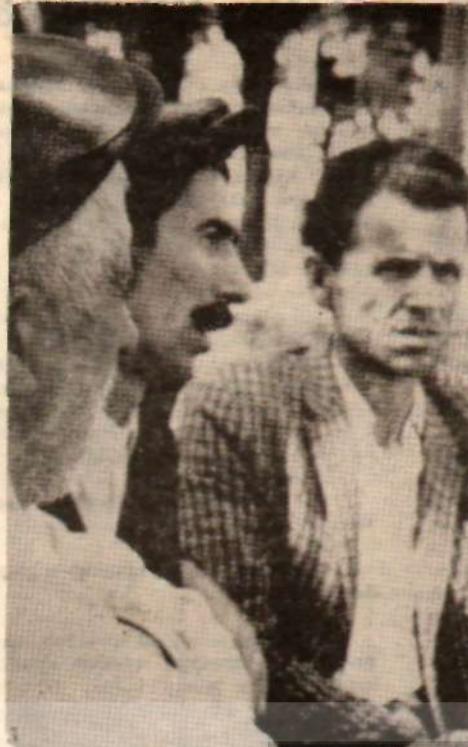
köylüyü kandıracak fırsat ona verildiğinden para kazandı. Şimdi bu tüccarlar bir depo tutarlar. Gelir bizden zeytinin kilosunu üst üste 2-3 liradan alırlar. Depoya doldururlar. Marşandiz yaptırırlar. Getirir bankann memurunu bizim zeytinleri gösterirler. Kilosu 3,5-4 liradan bankadan parayı alırlar. Sonra gelip bize borçlumu verirler. Eğer pançar - tütün işi varsa kilosunu 4 liradan marşandiz yaptırırlar, bu arada işleri gevirmek için gerekli parayı da kenara koyarlar. Sermayeleri boş ambar, boş küfedir. Bunalıdan bir köyün ürününü eline getiren senede 3-4 milyon lira kazanır. Mesela bizim köyün mahni alan tüccar iyi mahsul senesinde 1,5 milyon kilo zeytin alır. Biz bütün köy ilaci parası filan çokmca üst üste 1,5 milyon lira kazanırız, tüccar kendi başına 4,5 milyon kazanır.

Sonra kredi meselesine geçiyor köylü milletvekili adayı. Sonra kooperatif ve bunların nasıl aynı ellerde toplandığını örnekliyor:

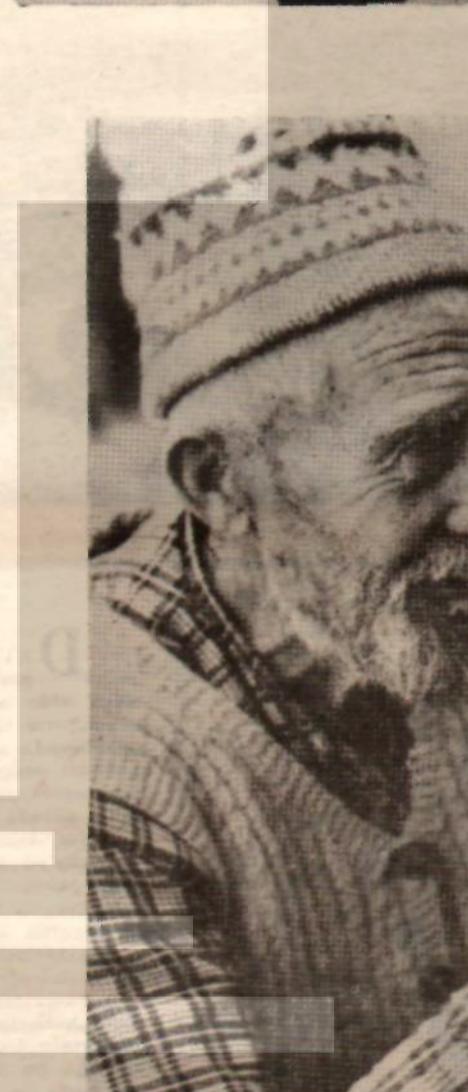
— Bu işleri Gemlik'te yapan beş tane tüccardır. Ali Şirin (Kürt Ali Çavuş), Osman Fevzi, Alemdar, Ali Sevki ve Hacı İzzet. Bunlar devletten vergi de kaçırlar. Geçende merak edip baktum. O sene bizim köyün bütün mahsulünü alan tüccar 12 bin lira vergi ödemis. İşi karıştırmak içinde asında halktan yana olması gereken kurumlar olan kooperatifler de bozarlar. Bildiğiniz gibi kooperatifler her köyde bir muhabire sahiptir. Bunu yukarıda hep tayin ederler, seçirmezler. Bizim köyde direttik de seçimle biz kazandık. Bu muhabirler koperatif ticaret odası tarafından tayin edilip verilen baremi köylüye bildirirler. Ama ticaret odasının başında zeytin tüccarları, kendileri vardır. Barımı istedikleri gibi tayin edip kooperatif bildirirler. Ve fiyatları istedikleri seviyede tutup köylinin elindeki müraciəti istedikleri fiyatta kapatırlar.

Kavuk'un konuşmaları böyle sürüp gidiyor. Bir köyden öğrendiği yeri bir dendi katıroy绍zlerine. Kendisine katılan yeni köy liderleri oluyor. Mıskire'den Emin Alper'e, Başaran'a, üniversiteli Engin'lere Ahmet'lere, Göbelye'den Mehmet'lere katılıyor. Gör sesiyle kendini tanıtırken şahsi iki ay önce partide gelip, yukarı bıradan sosyalist olduğunu, işe olmak istediğini söylemiştim ya, ben o Mehmet'im. Göbelye'li Mehmet'im. Bizim oralar çok gelişkin oldu. Gelin görün. Ben hep anlatıyorum, ama bi de siz anlatın, diyenler katılıyor. Ve bir hareket bütün yüzleşsel çekimelerle, kent salonlarındaki kırıhlıklara, adamın adama, suratın surata bakmadığı tartışmalara hiç alırdımadan bitti. Artık en katı A.P. militanları da hala aynı cümlenin mirildiyor.

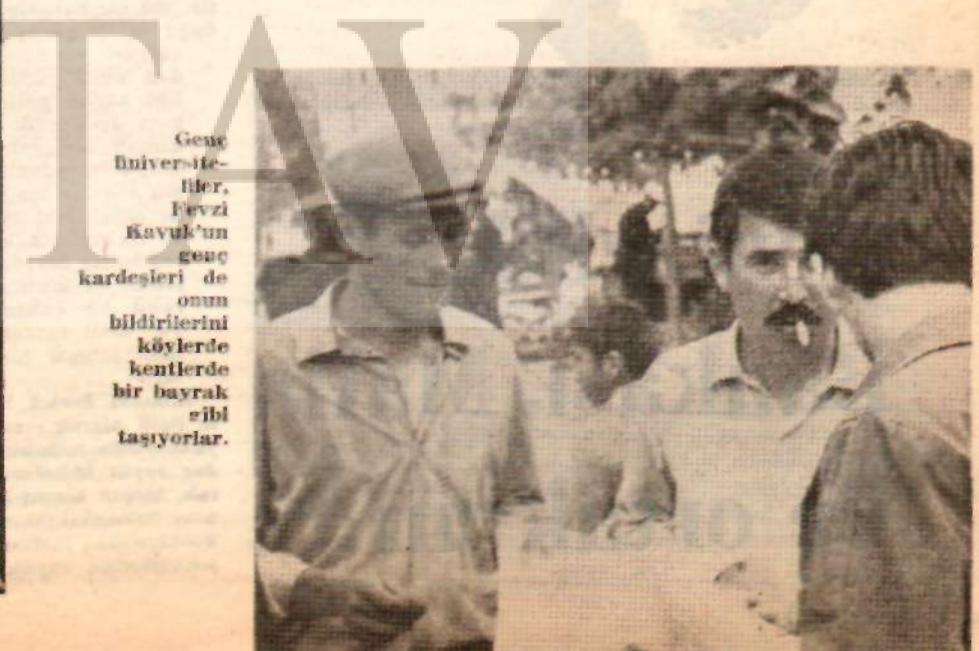
— Bi gün siz başa geleceksiniz ya...

Bütün köylerde dinledi, dinlettii, hep ortak şeyler konuştu.

Gezisinde yetmiş yıl toprakta catışmanın sitesini taşıyan İsmail Yıldız da Kavuk'un dert ortaklığını etti.

Genç
üniver-si-te-tler,
Fevzi
Kavuk'un
geç
kardeşleri de
onun
bildirilerini
köylerde
kentlerde
bir bayrak
sibi
tasıyorlar.

Doğu'da kılık ve siyasetler

Biraz önce yanında 245 liraya bir tosun satıldı. En az 200 kilo gelirdi. Tosunun sahibi sattığı adamı kandırma eden iler: «Düneyin 200 lira verdi. Vermedigine iyi etmişim. 45 lira herifin artına vurdum» diyor.

Yanastım.

«Ante ucuza verdin» dedim.

Adam yüzümle seneye baks dercesine bakışından sonra:

«İşine get baba, bundan ötesi can sağlığı. Saklayıp da aşın ödürük. Ot yok, şaman yok. Olsa bile 50 kurustan aşağı düşmez.»

«Şaman ot alsayınız, bu sayınızda vermemeyiniz.»

«Gardas o dört fiyatımı yer. Bizim şefimizle yemeyimiz yok,» dedi adası.

«Rusya ile canlı hayvan satımı için 430 kurustan sözlegme var, oysa var,» diyemedim. Diyemedim de.

Çünkü bu satımı tıccarlar yapacak, emekli mah ticcarları satmak istedim. Tıccarlar ise bu yıl olan kılığı gene fırsatı saymışlardı. Halkımda halkın çaresiz olduğunu, Malları saklayamayanları, Namlı saklastınlardı, gidip yem bu-

lamazlardı ya... Bulmaya kaiksaları paraları yoktu. Para kazanacak işleri ise hiç yoktu. Fırsat bu fırsatı gene. 200 kiloluk bir tosunu 245 liraya al. Kilo 430 kurustan 860 liraya Rusya'ya sat. Tıccara «malumu satmayın» diyemiyordum. Desek bile onlara en büyük kötülüğü işlemiş olacaktı. Malları aç ölecekti. 0.245 liracığı bile alamıyorlardı.

Yillardan beri «tanrıya emanet» edilen bu insanların bir gün olsun yüzleri gülmemişti. İşte «tanrı gene kara hakmış» onlara kendi deyimleri ile. Gökten yağmur ihsan eylememiştı. Ateş yağdırılmıştı. Yerde otlar ekinler kurumuş, yerine yapılmıştı.

Köylülerin kimisi:

— Biz zekat vermiyoruz ondan oluyor,

Kimisi:

— Devlet baba elimizden tutmadı...

Kimisi:

— Namazı niyazi unuttuk, arvalara çok sebestlik verildi onun için allah bizden hesap sorur, diyorlardı. Aslında bu zavalilar doğrudan doğ-

ruya soyguncu tiçcarlara emanet edilmişti. «Tanrıya emanet ola» dediklerine bakmayın. Onlar tanrıdan biraz daha insaflı davranışlarıydı. Ellerindeki mala az da olsa para veriyoglardı. «Ya hiç almazlarsa ne olurdu...» O zaman bir hayvanı İlkbahar çıkarmak için tam bir ton ot, 500 kilo saman gerekiyordu. Bular da 50 kurustan 750 lira tutuyordu. Oysa «750 lira timiz yok» diyor kendileri. Biz bir sönmürü düzeninin var olduğunu, hayvanların yok değerine satıldığını, zenginlerin bundan milyonları vuracağını, kendilerinin zenginlere emanet edildikleri için bunu durumlarını olduğunu söyledğimiz bir arada, bizi dinliyen Bedir Dayı patladı:

— Oro söylediyize bakın bir.

Zengin daha zengin olacakmış. Siz ya ne sandız. Para onlarda. Zorbaklı onlarda. Hükümet adamları da onlardan. Geçen gün bir vekile dedim ki, özü bizim köye gelmişti, «ben acı, ekme, un alacak param yok.» Az bir param vardı. Kırımdan kurtulan tavukları satmıştım. GiDEM de un fabrikasından biraz kepekl alayım dedim. Yal (köpek aşı) yapar da yerlik. Gel gör ki fabrikanın önüne A. Beyle V. Ağa nöbetçi koymuş kimseyi içeri almındılar. Kepekl kamyonlara dolup depolarına gidiyordu. Köylüden alımları hayvanları besliyeceklerdi. Biz ise kendimiz için yemege bile alamadık. Milletvekili bana ne dedi, bilersiz mi?

— Sen de zengin ol sende al, dedi. Yani bu demektir ki senin ağızın benim d...guna. Ne bek yersen ye.

Gerekçeden de un fabrikasındaki kepekleri bile 50-70-100 ton olarak tiçcarlar alıyorlar.

Oysa Başbakan Demirel daha Arpaçay barajı ile hale edilmemiş Kars Cimento Fabrikasının temelini büyük harcamalarla atmaya geldiği zaman Tarım Bakanı Bahri Dağdaşla beraber:

— Sıkışmayın. Malımızı ucuza satmayın. Buraya haddinden fazla yem dökeceyiz, dediler.

«Bir hayvan alım satım koopera-

tifi kurun. Rusya'ya canlı mal satma var» dediiler. Diyemezlerdi. Çünkü tiçcarları küstüremezlerdi. Ama onlar ne derse desin. Artık Kars'a halkı uyandı. Inanmıyorum yalanlara.

Başbakan dahil buraya gelen siyasetler, bu soygun düzeninin sosyalizme gebe olduğunu Kars'da somut olarak gördüler. Hem de yürekleri ağızlarına gelerek Halk gelen siyaset adamlarının önde, onları kuzu kuzu dinlemiyorlar. «Siz bizi süründürdünüz, biz oylarımız size vermiyeceğiz» diyorlar. Hesap sormaya başladılar. Bu uyanış karşısında bütün partiller şaşırırlar.

Bu sefer başka bir taktik kullanmaya başladılar. Ankara'dan gelmiş Nağı Bayramgil adında bir köylerden işçi topluyor Almanya'ya götürmek için.

Ol hikayeye bakın:

Bay Nağı, Azerbaycanlıymış. Azerbaycan'da komünizm kurulunca çok karşı koymuş. Başaramamış. Kendisinin de çekmediği zulüm kalmasına. 2. Dünya Savaşında da Almanlar adına casusluk yapmış ocephed. Yani su komünizm illetinden kurtulmak için tereddütsüz memleketine bille kaziği atmış. Doğduğu büyündüğü yere. Anayurduna... Birçok Almani da özgürlüğe kavuşturduktan sonra sağsalım geçmiş gelmiş Türkiye'ye. Avrupayı tüm dolamış. Almanya'da kalmış. Ama Türkiye'den vaz geçmemiştir. Alman hükümeti kendisini çok sevip sayırmış. Alman Çalışma Bakanı ile anlaşılmış. Onların adına buradan yedi bin işçi göttürekmiş. Kendisi Azerbaycanlı olduğu için memleketi sayılan Kars'ı tercih etmiş. Özellikle de T.I.P.'ne oy verecek köyleri.

Ama işsizlik halkın belini bükmiş. Kars kaynıyor. Bütün köylüler yanan yaldızk gelip adama yalvarıyorlar: «Nolur bizi de götür» diye.

Bu hikayeye bakılar bile güler. Ama adam öyle tatlı tatlı anlatıyor ki... Sormayın. Dedik ya işte, halkın parası yok. Para kazanacak iş yok.

D EVLET yatırımlarının verimliliği söz konusu oldu mu, sosyalizm düşüncesinin ticaretini yapanların ağızlarında sakız gibi eğnedikleri bir slogan vardır: «Devletin bizzat yatırım yapıp yönetimi altında bulundurduğu kuruluşlar dalma bürokratik bir doğrultuya izlediklerinden rant tabii çalışmazlar. Bu kuruluşlar genellikle yıllık bütçelerini ziyanla kapatmaktadır ve kamuya taşınması güç bir ağırlık teşkil etmektedirler.» diye...

Türkiye'deki İktisadi Devlet Teşkilatının hermen hemen hiçbirinin kamu yararına çalışmadığı, bu derginin sütunlarında konu ile yakından ilgili ve yetenekli arkadaşlarımız tarafından, bizzat devletin yayılmış olduğu istatistiklere dayanarak uzun uzun eleştirlmişdir. Bu eleştirilerin ortaya koyduğu ortak görüş sudur:

«Siyasi yönetmeler tarafından kendi partillerinin yemliği haline getirilen, tamanan devletçilik düşmanı ve uzman olmayan umum müdürü ve yönetim kurullarının elerine teslim edilen, yine ellerindeki maddi kaynak ve imkanlarla kapkaççı özel teşebbüse devredilmeye zorlanan bu kuruluşlardan verimli bir çalışma beklemek ve mali rantabilité sağlama açısından bir safdilik olur.»

İktisadi devlet kuruluşları ile ilgili olarak arkadaşlarımız yazlarında mümkün olduğu kadar soyut iddiaların kaçınıp, birçoく somut örnekler sunmuş bulunmaktadırlar. Ne var ki, Türkiye'deki İktisadi Devlet Teşkilatına hakim olan acıma-

cak, daha doğrusu kepaze zihniyeti en açık bir şekilde ortaya koyması bakımından aşağıda açıklayacağımız örneğin kamu tarafından bilinmesinde büyük bir yarar vardır.

Ulaştırma hizmetleri alanında Denizcilik Bankası T.A.O., İktisadi Devlet Teşkilatları arasındaki önemli bir yer tutmaktadır. ANT'in 135. sayısında Sayın Hilmi Özgen'in de bizzat Büyük Millet Meclisi kayıtlarından yararlanarak belirttiği gibi, Denizcilik Bankası T.A.O.'nın mali rantabilitesi koskocaman bir «sıfır»dır. Mevcut imkanları ile, ancak kamu yararlarına yönelik yani gerçek devletçiliği uygulaması halinde, bu rantabilitiyi artırabilmek her zaman mümkünken, bu kuruluşun niçin devlete, daha doğrusu kamunu omuzları üzerine bir yük olmaktadır? Bu sorunun cevabı aşağıda açıklayacağımız kılavuzda örnekte, tüm ayrıntıları ile bulmak mümkün. Yalnız bir darsek sahada Denizcilik Bankasına hakim olan zihniyet göz önünde tutulacak olursa, devletçilik adı altında yürütülen hıyanetin asıl nedenlerine daha çabuk ulaşabiliriz. Söyledi ki:

«A.M. Volpe & Co.», Denizcilik Bankası T.A.O.'nın İtalya'daacenteliğini yapan firmamın adıdır. Ne var ki, bu firma yillardan beri kasıtları olacak Denizcilik Bankasının çıkarlarını balatalamaktadır. Bu konu artık bir sıra olmaktan gitmiş, firma tarafından adeta aleniyete dökülmüş ve İtalyan limanlarında deniz ulaşımını ile uğraşan çevreler arasında adeta ayyuka çıkmıştır. Kasası, halk deyişle bu firmamın Denizcilik

Bankasına ait gemilerde, özellikle Akdeniz ve Adriyatikteki deniz ulaşımında rekabetin en yoğun ve ödürlü olduğu feribotlarda yani «Truva» gemisinde, Türkiye'ye gelmek için yer ayırtmak üzere kendisine baş yuran yolculara yada Avrupa'nın muhtelif şehirlerindeki seyahat acentelerine coğunlukla gemide hic boş yer kalmadığını bildirmekte ve talepleri geri çevirmektedir. Kendilerine yer olmadığı daha önce söylenilip de, sırı şansını denemek üzere Venedik yada Brezilya'da gelenler ise, gemini hemen her seferinde yarı yarıya boş olduğunu görünce büyük bir hayrete düşmektedirler. Acentenin sözüne inanan diğerleri, yanı asıl coğunluğu teşkil edenler ise, çaresiz İzmir ve İstanbul buluşlarında çalışan İtalyan bandırımlı gemilerde yer ayırmaktı, yada Türkiye'ye gelmekten vazgeçip Yunan ve Yugoslavya feribotları ile Yunanistan yada Yugoslavya'ya gitmek zorunda kalmaktadırlar. Ve sonuc olarak da önemli miktarda bir döviz Denizcilik Bankası yerine başka şirketlerin gelir hanesine geçmektedir.

Son dört haftadır Venedik'ten Truva gemisi ile Türkiye'ye gitmek isteyen gerek Türk gerekse yabancı uyruklu birçok yolcu ile bizzat görüştüm. Buluların çoğu, Avrupa'nın çeşitli şehirlerinden gemide yer ayırtmak için başvurduklarında, İtalya'daki acente tarafından eyer olmadığı söylemiş. Gel gör ki, hepsi de Venedik'se geldiklerinde geminin yarı yarıya boş olduğunu görmüşler... Hatta bu durum o kadar açık bir şekilde olmuş ki, İzmirdeki Deniz-

Doğu'da
açığa ve
kılığın
çilesini
zenlerden
74
yaşındaki
Mustafa
Dayı

Denizcilik Bankası, Mafia ile ortak mı?

Küylünün hayvanı da, sütü de yok bahasına gidiyor

Karm aç. Giyitleri yirtuk. Perperişan.. Eşine bükük. İnamyorlar. Hic olmasa bir «onuts» diye, yazılmayan yok. Tam üç günün içinde Nagi efendinin yedi binlik kontenjanı doldu. Bir yedi bin daha götürülebilir umudu ile ikinci yedi bin de yazdı. 15 yaşından 50 yaşına kadar herkesi götürübiliyor bay Nagi. Götürüyor ya şartı var. Su solcu işçilerine yüz vermemek. İşçi kâfipleri de kasından libabes peyderpey yola revan olaçaklarını. Böyle sey olmaz diye bir kişi emniyeti haber verdiler. Ama adamı sorusundan sonra serbest bırakıtlar. Kasıda hattında kara var demedeler.

Belki bu oyuna hali bir kere daha kazanabilirler. Ya ondan sonra? İste «ondan sonrası» hendi sonları olaçakım kendileri de çok iyi biliyorlar.

Yedinci de gönderilecek «Almanas». Ya 30 milyon soyulan : in-

Kılığın pençesindeki Doğu'da sık sık görülen mağazalarдан biri

sonları ne yapacaklar. Bunları da gönderemezler ya... Bu aşıkları bu neyin düzeni ile öneleyemezler ya... Heri akan inşaat suyunu geri döndürmezler ya...

Yüksel FEYZİOĞLU

Denizci Bankası T.A.O., Deniz Yolları Acenteliğinin yetkili büsleri, Truva gemisi ile Avrupa'ya giden yakını tanıklarına, eşyayı İtalya'daki acente size geniye yer olmadığını söyleyecek olursa, sakın aldmayın, bizzat gemiye giderek kaptana baş vurun, gørecek sizin mütlak sizlere yer göstereceklərdir, demişlerdir.

Navlun alanında ise, yine bu acentelerin Denizcilik Bankası adına hiçbir olumsuz yada istekli teşebbüslerde bulunmadığı, İtalya'dan Türkiye'ye Denizcilik Bankası gemileri ile gelen navlun tonajı ve yük cinsi, yahancı bayraklı gemilerin Türk limanlarına getirdiği tonaj ve esya cinsi ile karşılaşılacak olursa, aşka ortaya çıkacaktır. Bugün için deniz yolu ile esya ulaşımachığı rekabetin en yoğun ve en hileli olduğu bir tarihi sahadır. Navlun alanında müsterinin ayagına gitmeyeen, kocaşın kapı kapı delasnamayan geni şirketlerinin müsteri bulma sansı e derece zayıflar. «A. M. Volpe & co.» adlı şirket ise, bu yeteneklere sahip olmadıkları bugüne kadar tutum ile aşka ortaya koymustur.

Simdi de birçoqlarının kafasında söyle bir soru uyanacaktır: Türk gemilerine inanacağı her yolu ve her bir pare a esya için bu acente kendisine bir konusuya olaçagını göre, niçin istekleri boş geçivsin? Ne var ki, bu sahada oynamakta olan tıcarı oyun bir acentenin acenta - beg - on bin lirlik konusuya çok berilindendir. Oynamakta olascheinler.

Ortada Akdeniz ve Adriyatik

deniz ulaşımachığının eseli rekabeti yer almaktadır. Anlaş, bu alanda Türk deniz ulaşımachığının etkisiz bırakmak, hissese öldürmektedir. Akdeniz'de başa giresenler İtalyan ve Yunan armatörleridir. Deniz ulaşımachığının Akdeniz'de elerinde tutan bu dev şirketler arasında en çok her rakibi, gayet dörbüşt yollardan yapamıyorlar, arka yollardan yanı kahpebile etkisiz bırakacaklardır. Yapmış olduğum arastırmalara göre, özellikle İtalyan deniz tıcarende hileli «Mafia»nın büyük yatırımları vardır. Belki de kusa zamanda bu alan tüm «Mafia»nın eline gelecektir. Ne yazık ki, Denizcilik Bankası T.A.O.'nın İtalya'da acenteliğini yapmakta olan şirketin en ileri gelen kişisinin «Mafia»nın adımı olduğu artik gülük söyleşiler arasında girmiştir. Kısaca, Denizcilik Bankasının İtalya'daki çıkarlarını környecek olan kuruluş yan yollardan rakiplerinin hizmetinde bulunmaktaadır.

Pekiyi, Denizcilik Bankası'na heri gelenleri ile yillardır siyasi yönetim elerinde bulunduran kişiler oynamakta olan bu aşağık oyunu görmezler mi?

Ne yazık ki, ortada dolan söyleşiler son derece acı ve yüz kuzzatıcıdır. Bu şirketin gerek Denizcilik Bankası T.A.O.'nın genel yönetim kurulunda söz sahibi olan bozı şyeleriyle, devletin yönetiminde söz sahibi olan bozı çok yüksek mevkideki söyleşilere, sur acenteliğin kendilerinden alınmasının leşin, hizmet deyiminiyle «bozı» verdiği ve bozı şyeleriyle kişiler için Avrupa bankalarında başarıl-

actırıldı, İtalyan deniz ulaşımachığı çevrelerinde iddia edilmektedir.

Ne var ki, bugünde kadar bu konu ile ilgili olarak meydana gelen olayları incelediğimizde, yukarıdaki iddiaların doğruluğu hususunda kişide bazı şüpheler uyandırır. Yapmış olduğum incelemelere göre, Denizcilik Bankası'nın yetkili müfettişlerinin 1961 yılından bu yana, hemen her yıl bizlerin yukarıda aştıladığımız hususları bizzat yerinde tespit ettilerini, durumu birer raporla genel yönetim kuruluna sunduklarını, hatta 1969 yıl içinde bile yönetim kuruluna aynı konuda bir müfettiş raporu verildiğini ve son sekiz yıldır bu konu ne zaman bir genel müdür tarafından genel yönetim kuruluna seyki edilmişse, genel kurulda hasarlı edildiği öğrenmiş bulunmaktayız.

Bütün bu olaylar, «A. M. Volpe & Co.» adlı şirket ile ilgili iddiaları doğrular makiyyettedir. Sayet Denizcilik Bankası'na heri gelenleri kendilerini bu circa iddiaların tömertinden kurtarmak isteylerse, bu konuda müfettişlerin vermiş oldukları bütün raporları ve bu raporlar üzerine kendi görüşlerini ve ne gibi işlere giristiklerini kamuza açıklamak zorundadırlar. Denizcilik Bankası sunun hizmet teknesi değil, bir kamu kuruluşu olduğuna göre bu hususu açıklamak kendilerinin en önemli görevlerinden birisidir. Aksi halde bu kuruluşun başındaki «Mafias ile İşbirliği yapmak» kabullenmesi olasılabilir.

Mekin GONENÇ

Alkılcı konusunda adli skandaldan sonra tıbbi skandal!

Türkiye'de, «demokratik» bir Anayasaya rağmen «demokrasinin» «D»sının bulunmadığını gösteren bir hukuki skandalda 6.5 yıl hapse mahküm edilen Sadi Alkılcı'ın durumu geçen haftanın da aktif konularından olmuştu. Ağağıda açıklanacağı gibi, Alkılcı'a yapılan zulüm zona erdirilmediği sürece, bir hukuki skandalı başayan «Alkılcı davası», dünyaya kamuyunu ilgilendiren yeni yeni skandalların nedeni olmayan devam edecektir.

Celal Bayar, Bumin Yamanoglu, Zeki Sahin ve tüm DP'lilere en hafif hastalıklar içine alınan raporlar üzerine «Anayasa'nın 97/2. maddesine göre tahliyesi gerekiyor» şeklinde raporlar veren Adli Tip, Alkılcı'nın tam 15 raporu ihtiva eden dosyasını inceledikten sonra, durumunun «şimdilik» Anayasa'nın 97/2. maddesine uymadığını karar vermiştir.

Absolute için kampanya açan Ankara'daki devrimci gençler, Kızılay genel merkezinin önüne siyah çelenk bırakmışlardır.

Daha önceki bir tarihi tagyan ve Uluslararası Kızılay, Kızılay, Güneş ve Arslan Derneği Kongresi sırasında açıklanmayan (!) Adli Tip raporu, aneak 4 Eylül tarihiyle Üsküdar C. Savcılığına havale edilmiş(!)ti.

Bk planda, «bir sürü vahim hasta» «istedaviyile saklanılmamak» olduğu heri sırtlerek «sürekli hastalıktan» kayınan kararın, Kızılay Kongresi sırasında koparacağı gürültünün ve ortaya çıkarılacak tıbbi skandalın önlenmesi için açıklanmadığı, hatta kongreden sonra yazıldığı halde önceki bir tarihi keşfetmesi aksa gelmektedir.

Bir kismi üyeleri AP senatörü ve adayı olan Adli Tıbbın Alkılcı konusunda tarafsız karar vermediği, karar henüz kimse bilmezken, CHP Grup Başkan Vekili Kemal Satır'ın Alkılcı'nın hastalığı ile ilgili raporun bir önce sonucu bağlanması için çektiği telgrafta karışık, Adli Tıbbın Satır'ın ikaz edilmesi için CHP Genel Başkanlığına bir yazı «yazacağ» haberinin, Ümmetçilerin organı Bugün gazetesinde, telgraf haberinin ile birlikte yayınlanmasından anılsılmaktadır.

Adli skandalda sonra, özellikle Adli Tip kararındaki «şimdilik» kaydının güllünlüğü ile söz konusu olan bu tıbbi skandal fizerine, Alkılcı bu kere Damışta'yı başvurmaya karar vermiştir. Alkılcı, Haydarpaşa Nümrüne Hastanesi raporunun kesin bir ifade taramasına rağmen, maksat unsuru yontfinden siyasi olan bu kararın Damışta'yı bozulacağını, eski DP milletvekillerine verilen raporları MILFETİSLER vasıtasyyla celbettilip Kardiyoloji kliniginde kendi raporuya mukayese ettireceğini ifade etmektedir.

Öte yandan Türk Hukuk Kurumu yönetim kurulu üyeleri de topluca bir basın toplantısı yaparak «Sadi Alkılcı olayının «hukuki bir facia» olduğunu, düşüncelerini dolayı bir kiginin hapiste kendi kaderiyle başbaşa bırakılarak görütlümesi yoluna gidilmesinin demokrasile aykırı olduğunu ifade etmeleridir. «Toplumun hukuk tarihine kara bir leke, bir utanc kaynağı olarak geleceği belirtilen «Sadi Alkılcı olayı» hakkında Türk Hukuk Kurumu tarafından alınan kararlar da açıklanmıştır. Açıklamada, «Demokratik düzenlerde düşüncelerden ötürü cezalandırma olmaz. Oysa Alkılcı olayı cezalandırmanın işkence yoğunluğu olasındır» denilmiştir. Alkılcı'nın kurtarılması için bir kampanya açıldığı ve Alkılcı'a olası açıklamas için gerekkeni yaplaştığı açıklanmıştır.

Türkiye İslam Zirvesine katılırken

İslam Birliği emperyalizmin bir tuzağıdır!

M. Emin BOZARSLAN

Mescid-i Aksa'nın yakılması ve Kudüs meselesini görüşmek üzere 22-24 Eylül tarihleri arasında Rabat'ta yapılacak İslam Zirve Konferansı'na Türkiye'nin de katılacağı ve Türkiye'yi toplantıda Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in temsil edeceğinin geçen hafta resmen açıklanmıştır. Türkiye'nin bu konferansa katılmaması meselesi kamuoyunda geniş tartışma konusu olmuş, Türkiye'nin laik bir ülke olduğu noktasından hareket eden çevreler toplantıya karşı çıkmıştır. Başbakan Demirel, katılma kararını alındıktan sonra bu iftiralara şı cevabı vermiştir: «Rabat'ta yapılacak toplantı, ülkemizi alakadar eden bir konuda dün bir toplantı değil, siyasi bir toplantıdır. Müslüman ülkelerin olması, bu toplantı

yaşırakla laikliğe aykırı bir fiil haline getirmez» demistir. Meseleye biçimsel açıdan bakıldığı takdirde çeşitli izah şekilleri bulmak mümkündür. Ne var ki, Ortadoğu'da bir İslam Birliği teşkil etmek, hattâ bunu bir İslam Pakti'na müncir kilmak yolundaki çabalardan arkasında hangi kuvvetlerin parmağı bulunduğu bilenler için, İslam zirvesine Türkiye'nin katılması tehlikeli bir gelişmedir. Bu hafta ANT tarafından yayınlanan Mehmet Emin Bozarslan'ın «HILAFET VE ÜMMETÇİLİK SORUNU» isimli kitabından aşağıya aktardığımız parçalar, Ortadoğu'da İslami politize etme yolundaki gayretlerin içyüzünü açık seçik ortaya koymaktadır.

ORTADOĞU'da anti-emperyalist ve devrimci rejimlere karşı İslami politize ederek emperyalizmin çökertmeyi savunmak fikri, daha 1950'lerde Washington'a planlamış, önce gereklî sondajlar yapmış ve ortaya atılmış için eilverili ortamın doğması beklenmiştir. Daha 1957 yılında Amerika'yı ziyaret eden o zamanki Suudi Arabistan Kralı Suud, Washington'dan dönüştürülde Kahire'ye uğrayıp Nasır'a Amerika'na o zamanki Cumhurbaşkanı Eisenhower'in kendisine böyle bir paktın kurulmasını tavsiye ettiğini Nasır'a anlatmıştır.

Demek ki, emir bâliâdan gelmiş, İslam Pakti'nin kurulması fikri Eisenhower'ın kafasından çıktı. O Eisenhower ki, saldırgan Bağdat Pakti'na Suriye'yi işgal etme görevi vermiş ve bu haksız işgalin uygulanmasına da Türkiye'yi, evet Türkiye'yi görevlendirmiştir. O Eisenhower ki, 1958 yılında Irak halkı devrim yapıp sadık ugakları Faysal, Abdüllâh ve Nuri Said'i devirirken sallantıda bulunan Kamil Şem'un iktidarı korumak ve Bağdat'ı işgal edip devrimcileri ezmek için Adana'dan Lübnan'a asker çekirmiştir.

İste bu Eisenhower, Ortadoğu'da bir İslam Pakti'nin kurulmasını tavsiye ediyor ve bu da sadık hizmetkarı Kral Suud'a söyleyip, bu fikri Nasır'a da empoze etmekle görevlendirdi. Fakat Nasır bu pakte karşı cephe alacak ve ona şiddetle saldıracaktı.

İngiliz Devlet Bakanı Anthony Nutting, Eisenhowe'rin tavsiyesini yaptığı sırarda New York Herald Tribune Gazetesi'nde çıkan bir yazısında şöyle diyor:

«Arap milliyetçiliğiyle anlaşmanın tek yolu, bölgeyi müslüman ülkelerini bir araya getiren bir İslam birliğinin kurulmasıdır. Ancak bu takdirde Arap ülkeleri, Arap milliyetçiliğinin bugün bütün aylamına yollarını kapatın dar sınırlarından kurtacaklar ve Pakistan'ları. I-

rahi, Türkleri ve Arapları birleştiren bir İslam doktrininin geniş perspektifleri içinde milliyetlerini unutarak yalnız dini düşüneceklerdir. Ancak o zaman Arap ülkeleriyle Batı arasında bir anlaşma mümkün olacaktır.»

18 Ocak 1966 tarihli Daily Telegraph, kurulması tasarlanan İslam Pakti'nin amacını söyle anlatmaktadır:

«Kral Faysal, İslâm ittifâkâfiklerinin yeniden doğuşu hareketini yönetmektedir. Ortadoğu yalnız Arap ülkelerinde müteşekkî kaldıkça, onun politik başkanı Kahire olacaktır. Fakat Iran, Türkiye ve Pakistan'ın katılımcı bir İslâm paktı kurulursa durum değişecektir. Birçok müslüman lider dünya politikasında, İslâm ittifâkâfiklerin arap milliyetçiliğinden daha bü-

yük nüfusa sahip olacağı düşünceleridir.»

4 Aralık 1965 tarihli Fransız La Tribune Gazetesi, paktın amacını daha da açıkça kavúturarak şöyle yazmaktadır:

«Washington, bir İslâm paktı kurulması yolunda Kral Faysal ile Iran Şah'ını görevlendirmiştir. Bu mukaddes kraliyetçi ittifâk, Kahire'nin yönettiği Arap milliyetçiliğine karşı koyma amacını taşımaktadır.»

İste Ortadoğu'da ümmetçilik akımının öncülüğünü yapan ve Türkiye'deki Ümmetçi - Hilafetçi çevrelerin de hayranlığını kazanan Kral Faysal'ın kurmak istediği sözde İslâm Birliği budur. Bu, Batılılara da kabul edildikten sonra artık ne inkârına imkan kahr, ne de başka türlü yorumlanmasına...»

Ve böylece anlagılyor ki, Türkiye'deki ve Ortadoğu'nun diğer ülkelerindeki Ümmetçi - Hilafetçi kişiler ve çevreler, Kral Faysal'ın aracılıyla Amerikan emperyalizminin hizmetinde ve emrinde çalışıyorlar. Tabii işlerinde bilmeyerek bu tuzağa düşmüş olanlar çoktur. Ama bunların başını çekenler, bu oyuncunun içyüzünden bilerek girmiştir işte ve ne yaptıklarını da çok iyi bilmektedirler.

Bunların amacı, emperyalizmle kurmuş oldukları çıkar ortaklığını sürdürmektedir. Bu amaç, «din, iman, İslâm, ümmet, hilafet, şeriat» gibi sloganlar kullanarak saf halkın dini duygularını kabartmak ve bu duyguları sömürerek keselerini doldurmak uğraşıyorlar. Gazetelerinde, konuşmalarında «Din uğruna canımızı veririz», «Kelimizi koltuguza alımıza gibi laflar etmektedirler. Fakat sonra birisine İki yıl hapis cezası verilince, yurdandan kaçip soluğu Suudi Arabistan Kralı Faysal'ın kanatları altında almaktadır. Demek ki, kelleyi koltuga alındıları lafları kandırmadan ibaretmış. Çünkü İki yıl hapis cezasını göze alamayan ve bunun için yurdandan, davasından, mafcaledesinden kaçan adam, kellesini haydi hay-

di vermez. Ve demek ki bir gün haya ağrısından da böylelerin kellesi gerçekten tehlikeye düşerse, duygusal sloganları kıskırtıp ortağın sürdükleri manus insanları orta yerde bırakıp kellelerini kurtarmaya bakacaklar ve bu uğurda manus müslüman halk çocukların kellelerini kendi kellelerine kurban edecekler.

Türkiye'deki Ümmetçi - Hilafetçi çevreler ve yayın organları bu paktın öncülüğünü yapan Kral Faysal'ın 1966'da Türkiye'yi ziyaretini bahane ederek methiyeler döktüler, onu gökleme çikaran yazılar, yorumlar yayınladılar. Ümmetçi - Hilafetçilerden başka sağ kanadın siyasi temsilcisi ve örgütü olan AP'nin sorumlusu ve yetkili üyeler de aynı biçimde Faysal'a ve kurmak istediği pakte methiyeler yağdırmakta kusur etmediler.

Faysal'ın Türkiye'ye geliş dolayısıyla AP Genel Başkan Yardımcısı, Yeni İstanbul Gazete'sinde sunuları yazıyordu:

«Tarihten intikal eden manevî miras ile maddî hazineleri birleştiren Melik Hazretleri, devriminiz şartlarından da mülahem olarak, İslâm mefkuresi ve davası ile 13 asır sonra, Arapistan'ın yeni bir tarihi vazife

ANT'in yeni kitabı

Mehmet Emin Bozarslan

Hilafet ve Ümmetçilik sorunu

12,5 Lira

TUSI

Bundan önce «İslamiyet Açısanın Seyhlik - Ağâh, «Doğunun Sorunu», «Kürtçe Alfabe» adlı eserleriyle ve Kürtçeden Mem U Zia çevirisile hakkı bir şöhret yapmış bulunan eski Kulp ve Sarköy Müftüsü Mehmet Emin Bozarslan, «Hilafet ve Ümmetçilik Sorunu» adlı bu son eserinde, her iki akımı da toplumcu bir açıdan incelemekte, emperyalizmin dini sömürerek Ortadoğu'da çevirdiği oyunları belgelerle açıklamakta ve devrimcilere dini konularda doğru teşhisler koyma imkanı sağlamaktadır. Kitabın en ilgi çekici yanlarından biri de, Hilafet'in kaldırılması konusundaki meclis konuşmalarının ilk defa bugünkü dile çevirilerek tam metin halinde yayımlanmaktadır. Beş renkli lihs krome ofset kapak içinde 392 sayfa, 12,5 Lira'dır.

KRAL SUUD VE BAŞKAN EISENHOWER
— İslam Birliği tuzağıını ilk onlar hazırlamışlardır —

HÜSEYİN CAHİD
— Emperyalizmin borazanı —

Devrimci dünya gençliği

Vietnam halkını destekliyor

ÇAĞLAYANGİL VE HART
— Amerika'nın her dedigine eyvallah! —

sine girişmiş ve belki de mu-kaddes toprakları ilahi bir davetine intisal etmiş ve bu ülkenin sesi bir daha duyulmaya başlamıştır. Bu, İslam Milletleri Birliği'nin bir İslam Federasyonu veya bütünlüğü halinde kuvvetlenmesi ve yükselmesi, şüphesiz asıl gayeyi teşkil edecektir. Melik Faysal hazretleri, bu İslami ve insanı siyaseti ile Arap ülkelerinde dozunu kacaran

son sosyalist ve ırkçı cereyanlar karşısında, şüphesiz daha realist ve üstün bir görüşü temsil etmektedir.

AP Senato Grup Başkanı da, Faysal için özel sayı çikan Tercüman Gazetesi'nde söyle diyor:

«Adı Melik veya Kral, fakat kendisi en büyük rütbəsi ve tezavuu ile 'İslamın hizmetkarı' olan Faysal hazretlerinin aziz vatanımızi ziyareti, milletlerimiz arasındaki dostluk ve kardeşliğin arzulanan seviyeye ulaşmasında ve müslüman milletler arasındaki yakınlaşma ve dayanışmanın gerçekleşmesinde en miliessir vesilelerden biri olacaktır.»

AP İktidarının önde gelen iki yöneticisinin bu şartlarla İslam Pakı'na ve onun organizatörü Faysal'a övgüler döğemeleri, Türkiye'de ümmetçilik akımının nereklere kadar sızdığını göstermesi bakımından hayli ilginçtir.

Faysal'ın bu çabaları, yalnız Türkiye'deki komprador - ümmetçi - hilafetçi ittifakı etrafında birleşmiş kişiler ve basın tarafından alkışlanmadı. Aynı zamanda komprador - hilafetçi - ümmetçi Arap basını da bu teşebbüse gakşak tutarak bu vesileyle Türkiye'ye methiyeler yazmaya başladı. Örneğin Beyrut'ta yayınlanan Zaman Gazetesi, bu konuda yazdığı yorumda, özellikle 1957 yılından sonra bazı Arap çevrelerinin Türkiye aleyhinde kopardığı yay-

garaların, maskeli sahıslarca sahneye konmuş bir piyesin bölgelerinden ibaret olduğunu, Arap kamuoyunun aldatıldığını, bunun İslam dayanışması aleyhine ve komünist planları lehine sonu verdigini, komünistlerin tarihte kalmış bazı olayları mübalagalandıracak Ankara'yı Arap dünyasından koparmayı başardıklarını, Türkiye ve Suudi Arabistan'ın iki büyük millet arasında tarihiagliara ve temel gerçeklere dönükte oldukça farklı, iki tarafın çatıştı hessabına yeni ve anlayışlı bir devir açmaya koymadıklarını iddia etti.

Bu yazida sözlü edilen maskeli sahıslardan Arap sosyalistlerinin ve devrimcilerinin kastedildiğini açıklamaya lüzum var mı? Oysa Arap halkları arasında Türkiye politikasına karşı geçen akım, bazı sahıslarca sahneye konmamıştı. Bu akımı yaratın, Batı emperyalizminin dimesuyunda giderek Arap halklarına ve giderek kurtuluş savası veren diğer mazlum halklara karşı düşmanca bir politika izleyen Türkiye yöneticilerinin olumsuz tutumu oldu. 1950 yılında İktidara gelen DP yöneticileri, Türkiye'nin kaderini Amerikalı kapitalistlere ve saldırgan NATO'ya bağlayıp Türkiye'yi kurtuluş savası veren mazlum halklara karşı getirdiler. Cünkü madem ki Batı, Ko-

re, Cezayir, Mısır gibi «haddini bilmeye» ülkelerin, Batılıların yurtlarından kovmak için «kışkırtıcı» silaha sarılan halkların direnişini kırmakla uğraşıyor, o halde Türkiye de ancak bunu yapmakla Batılılığını, Avrupalığını ispat edecek. Cezayir ulusal kurfłuż savası ve Mısır'da Süveyş'in devletleştirilmesi sırasında Türkiye İktidarını bunu ispat etti. O kadar ki, ana muhalefet partisi ve şimdiki «ortak» solus kahramanı CHP bile Arap halklarını arkadan hançerlemekte İktidarı yarıştı. Nitekim, eskiden Hila-

Kuzey Vietnam'ın ünlü lideri Ho Chi Minh'in ölümünden pek kısa bir süre önce, ilerici dünya gençliğinin temsilcileri, Vietnam'ın yüzde yüz desteklediklerini bir kez daha duymak üzere Helsinki'de toplanmışlardır. Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu tarafından düzenlenen kongre 23-27 Ağustos tarihleri arasında yapılmıştır. 78 ülkeden gelen 649 delegeli, 215 ulusal örgüt ile 17 uluslararası örgüt temsil etmektedir. Çeşitli ülkelerde ve görüşlere mensup delegelerin kesin olarak birleşikleri bir konu vardı: Hepsi Vietnam'ın anti-emperyalist mücadeleini gönülden destekliyorlardı.

Beş gün süren kongrenin açılışında Finlandiya Maliye ve İktisat Bakanı Ele Alénus konuşmuş ve ilerici Fin halkın Vietnamlıların yaptıkları varlık mücadelebine maddi ve manevi en büyük desteği sunmaya hazır olduğunu belirtmiştir. Ardından Vietnam Demokratik Cumhuriyeti Kültür Bakanı Hoang Minh Giam bir konuşma yapmıştır. Daha sonra Vietnam Demokratik Cumhuriyeti ile Milli Kurtuluş Cephesi temsilcileri, yürüttükleri mücadele hakkında aydınlatıcı bilgi vermişlerdir. Askeri alandaki son durumu ortaya koyduktan sonra, Vietnamlıların ekonomik sahada gösterdikleri olağanüstü çabayı ve eğitime verdikleri önemi geniş bir şekilde anlatmışlardır.

Kuzey Vietnam Halk Ordusuna mensup Albay Luat, askeri kuvvetlerin savaş dışında üretimde de rol aldığını ve bu yüzden köylere yatsıyanların askeri kuvvetteki büyük sevgi beslediğini belirtmiştir. Albay Luat'a göre, «Vietnam'ın başarıya ulaşmasının esas temeli tüm halkın mücadeleye katılmakta olmalıdır. Mücadeleci güçlerin belkemini de köylüler teşkil etmektedir. Vietnam'da önemli ülkelerden biri 'Toprak çiftçisi' ilkesidir ve milli kurtuluş uluslararası benimsenmemen hainlerin toprakları alınmakta ve topraksız köylülere dağıtılmaktadır.»

Kongrenin daha sonraki günlerinde çeşitli ülkelerde mensup delegeler, ülkelerinin desteklemek konusunda yürüttükleri çalışmalarını belirtmişlerdir. Kongre süresince Vietnam'la ilgili fotoğraflar sergelenmiş ve filmler gösterilmiştir. Ayrıca kongrenin üçüncü günü bütün delegelerin ve yüzlerce Fin gençinin katıldığı bir miting ve yürüyüş yapılmıştır.

Kongrenin sonunda oybirliği ile kabul edilen iki kararla Vietnam savaşının esas sorumlusu olan Amerikan emperyalizmi lanetlenmiş ve tüm Amerikan askerleri Vietnam'dan kayıtsız - şartsız olarak çeklinceye kadar mücadelenin devam edeceğini açıklanmıştır. Kararlardan biri Vietnam konusunda yürütülecek eylem biçimini saptamaktadır. Bu eylemin en önemli amacı şunlardır.

«1 — Güney Vietnam Geçici İhtiyaç Hükümetinin tanınmasını ve desteklenmesini sağlamak,

«2 — Güney Vietnam Kurtuluş Cephesinin Vietnam Sorunu ile ilgili olarak bir süre önce sunmuş olduğu 10 maddeyi taşırıtı desteklemek,

«3 — Yürüyüş, miting, konferans v.b. düzenliyerek Vietnam savasının gerçek nedensini açıklamak ve Amerikan askerlerinin Vietnam'dan kayıtsız şartsız çekilmesini talep etmek,

«4 — Kampanyalar açarak Kuzey ve Güney Vietnam için tabii malzeme ve inşaat malzemeleri gibi maddi yardım sağlamak.

Kongrenin tümü gayet başarılı geçmiş ve 80'e yakın ülkeden gelmiş olan yüzlerce genç kongre sonunda ülkelerine, Vietnam konusunda şüphesiz daha heyecanlı ve daha bilgilidir. Helsinki'de söylemenlerin ve yazılımların dünya kamuoyuna ulaşmasını ve Vietnam'ın anti-emperyalist zaferine bir adım daha yaklaştırmış olmaktadır.

Burhan T. ENER

fecisi olan, sonra bunu tutturamayınca arabayı kaçırılmamak için devrimci gözükken, bürokrasinin kalemeşorusu Hüseyin Cahid Yalçın, CHP'nin yayın organı Ulus Gazetesi'nde, emperyalistlerin Süveyş harekatını «Tam Zamanında başlıklı başyazıcıda söyle alıntıyor.

... Siyasi hayat böyle bir safhaya gelmiş ki, Avrupa orta- dan kalkmak tehditkesinin içine düşmek üzere bulunuyordu... Durum o hale geldi ki, Mısır'da silviller bir Nasır bütün Batı dünyasını hiçe saymaya başladı.

Bir Yunanistan, Kıbrıs Meselesi- ni ele alarak İngiltere'nin Yalnızdır takı istinat noktasını da

cilik aleyhisi bir potlukaya sarılmakta beraber Arapları el-insaniyet huzurunda affedilmeyen büyük devletlerin menfaatlerini tutmaz görünecektir.

İngiltere ve Fransa bu fırsatı kaçırılmış olsalar, tarih ve den kaçırılmamak için Avrupa'da bir suç işlemi olurlar ve büyük devlet statüsü ortadan kalkmaya tayık bulunurlardı. Tam vaktinde hareket ettiler, çubuk ve tesirli müdahaleleriyle Yakındogu'da Sovyet entrikalarına meydan ve imkan bırakmak istediler.

İste Arap halkları arasında Türkiye'ye karşı gelişen hoşnutsuzluğun nedenleri, Türkiye yöneticilerinin ve muhalefetinin olumsuz tutum ve politikaların da saklıdır.

Fakat işi güçlük halk kitlelerini aldatmaya ve şartlandırma kalkıtmak olan firmatçı - hilafetçi - komprador - emperyalist ittifakının üyeleri, bu nedenle halktan gizlenmeye çalışarak Türkiye'ye karşı Araplar arasında yayılan hoşnutsuzluğu birkaç maskeli şahsa marifeti olarak göstermeye çalışıyorlar ve bu hoşnutsuzluğun giderilmesinin tek gairesi de Türkiye - Suudi Arabistan yakınılaşmasında buluyorlar. Oysa Faysal silah ve terörle sindirdiği kendi halkını bile serbest bıraklığı anda bütün bu kırılı oyunlarının bizzat kendi halkı tarafından günışına çıkarılacağı - gümmetçi hilafetçi - komprador - emperyalist ittifakının üyelerinden başka artık herkes bilir. Demek oluyor ki, Faysal birakin yüz milyonluk Arap halkını, kendi yönettiği Arap-

ri bile temsil edememektedir. Onun için Türkiye ile yada başka bir devlette yapacağı görüşmelerin somut hiçbir değeri yoktur ve olamaz. Bugün yapılmakta olan ve Türkiye'nin de katıldığı İslam konferansınızda...

**ANT'a
abone
olunuz,
abone
bulunuz !**

3 aylık 11 lira
6 aylık 22 lira
Yıllık 44 lira

Venedik Festivali nde Devrimci Filmler

Mekin GÖNENÇ

— Venedik'ten yazıyor —

39. Venedik Film Festivali, gece hafıza sona ermiş bulunuyor. Bu yıl yarışmaya katılan filmlerden özellikle üçü başka bir hava getirdi festivalde... Sanki tüm Latin Amerika, ezilen halklarıyla, Amerikan emperyalizmine ve onun yerli uluslararasılarına baskaldıran genç ve yürekli devrimcilerle kalkmış, Venedik'te toplanmıştır. Belki de, sinematografik sanat açısından bu üç film festivalde herhangi bir ödül alamayacaktı, ama devrimci sineması bütün özelliklerini kusursuz bir şekilde yansıtıyorlardı, festivali izleyenlerin (Amerikan basın mensupları hariç) tüm takdirlerini üzerinde toplayacaklardı.

Devrimciinema, ne burjuvanın seks ıvunmları, ne de üstü örtülü sosyal eleştirmelerle uğraşılmıyordu. Devrimciinema, ezilen halk topluluklarına, kendilerini birer tutsak haline getiren melanşetin asıl kaynağını gösteriyor ve onlara tek kurtuluş yolunun ne olduğunu açık bir dile anlatıyordu.

Bu filmleri zaledikten sonra, bende üzüntü yaratatan tek husus, Türk sinema sevircisinin bu yapıtları görebilmek hakkından yoksun bırakılacağı düşüncesi oldu. Bizeki o yobaz, yobaz olduğu kadar da fasist bir kuruluş olan sansür kurulu bu filmlerin hiçbirini sokmadı Türkiye hukümetlerinden içeriye. Korkarlıdır Türkiye halk toplulukları uyanacak diye.. Korkarlıdır Türkiye halk toplulukları kendi kuruluş yollarının ne olacağını tartışacaklardır.

Bu filmlerden ilk, bir İtalyan prodüssyonu. Adı: «Sierra Maestra! yöneticisi genç kuşaktan Ansano Giannarelli. Film bir süre önce Bolivya'da yakalanan ve mahkum edilen Fransız düşünlüğü Regis Debray olayını kendine konu almış. Ne var ki, burada emperyalistler tarafından yakalanan kişi, bir İtalyan düşünlüğü. Bu film boyunca Latin Amerika'nın emperyalizmden ne şekilde kurtulabileceğini bütün hafları ile derinliğine tartışıyor beyaz perdede. Tek kurtuluş yolunun «gerillas» olduğu açık bir anlatımla belirtilecek son buluyor film. Bize bu yapıtmış sinematografik açıdan tek kusuru, bazı sahnelerin monoton bir usulü gereğinden sürdürülmesi.

Filmlerden ikincisi, bir Küba prodüssyonu... «Primera Carga al Machete». Yöneticisi, yine genç kuşaktan Manuel Octavio Gomez.. Konu, Küba tarihinden alınmış Küba halkın özgürlüğe kavuşabilme için giriştiği ilk mücadeleleri yansıtıyor.

Festivalde dikkatlerine üzerine toplayan filmlerden sonuncusu ise, bir Bolivya prodüssyonu: Yawar Mallku. Yöneticisi, yine genç kuşağı temsilcilerinden Jorge Sanjines.. Bu yöneticisinin yapmış olduğu çahma cidden takdirle alınmağa değer. Jorge Sanjines sinema çevrelerinde hakim olan tüm burjuva uhallıklarından arınmış bir yönetici. Çok sade, fakat o derece etkili bir anlatımı var. Sayet eline iyi imkanlar geçecek olursa, bu yöneticinin kısa bir süre sonra dünya sinema çevrelerine kendini kabul ettireceğini iddia edebiliriz.

«Yawar Mallku» adlı eserde, tüm La-

tin Amerika'nın, belli ki bütün geri bırakılmış ülkelerin ana sorunlarını bulabiliyorsınız. Sanki karşınızda geçen olaylar, bir Bolivya Köyü'nde değil de, Türkiye dahil, yeryüzünün herhangi geri bırakılmış bir ülkesinin toprakları üzerinde起こyor. Isimleri değiştirin, Yawar Mallku'yu uygulayamayacağınız tek bir geri bırakılmış ülke bulamayacaksınız. Film özellikle Amerikan basın çevrelerini çileden çıkardı. Amerikan emperyalizmini en can alıcı yerlerinden vurduğu için, Amerikan gazetecileri veryansın ettiler festival kürsüsüne. Amerikan yazarları, beynimizle film festivallerinin, dingenin ahri olmadığını hâlâ anlayamamış görünüyorlar.

Bir - iki profesyonel sinema oyuncusu dışında, Jorge Sanjines filminde tamamen köylüler kullanmış. Yapmacık tek bir sahne yok. Filmin konusu, «Che's»nin öldürülmesinden sonra Bolivya'nın bir köyünde geçer. Ignacio adlı bir Bolivya köylüsünün dramıdır bu.

Ignacio yaşamakta olduğu köyde oturan kızılderili köylülerin şefidir. Köylülerin içerisinde yaşadığı koşullar, belli de ortaçaların koşullarından biraz daha iyi dir. Köy civarına bir Amerikan Tıbbi Araştırma Enstitüsü kurulur. Bu enstitüdeki Amerikalı doktorların asıl görevi, bölge deki köylü kadınları kısırlaştırmak ve kızılderililerin soyunu korutmak. Ignacio, bu melon planı öğrenince köy halkını ayaklandırır ve enstitüyü basarak Amerikalı doktorları sopadan geçirirler ve «Gringosları bölgelerinden sürerler. Daha sonra olaya Bolivya Jandarması el koyar, Ignacio ile birlikte köylülerden iki elebaşıyı köy dışında kursundan geçirirler.

Ignacio ağır yaralandır. Sayet ameliyat olmazsa, mutlaka ölecektir. Yerde tek doktor yoktur. Genç karısı Ignacio'yu bımbır güçle kayınbiraderinin çalmakta olduğu kente götürür. Ignacio'nun kardeşi sefil bir gecekondu odasında yasasaktır. Yatağının başı ucunda «Che'nin öldürülünden sonra çekilen fotoğrafları asılıdır. Ignacio hastaneyeye kaldırılır. Ne var ki, ameliyat için kan lazımdır. Hastane kan vermez Ignacio'ya.. Artık bütün iş Ignacio'nun kardeşine kalmıştır. Başvurmadık yer bırakmadık para bulmak için. Evindeki yatağı satar, fakat yine de para yetmez. Bir ara hırsızlık yapmayı bile düşünür. Özel hastanelere bile başvurur bir parça ödünç kan bulmak için. Doktorlar o derece hissizdirler ki,larında bir insan hayatının tehlikele olmasa bile harekete geçirmez kendilerini. Sonunda kan bulunmadığı için Ignacio hastane döşeklerinde doktorların gözleri önünde ligisizlikten can verir.

Bunun üzerine Ignacio'nun kardeşi, ağabeyinin karısı ile birlikte köye döner. Ne var ki, dağ yollarında yürüken Ignacio'nun kardeşinin gözleri hiddet dolu bir şekilde sabit bir noktaya dikilmiştir. Bu kızgın adamın aklından artık tek bir şey gelmemektedir. Bir ara perdede hiç göründüğü kalmaz. Bu, iki üç saniye devam eder. Ve birden perdenin alt kenarından yukarıda doğru ellerinde makineli tabanca ve tüfekler tutan kollar yükselmeye başlar. Artık halk kurtuluş yolunu bulmuştur.

Yeni öğrenim yılı açılırken

TÜRKİYE'DE EĞİTİTMİN ÇIKMAZLARI

Ibrahim OSMANOĞLU

1969 - 70 ders yılında 12 Eylül Cuma gününden itibaren ilkokulların açılmasıyla girdik. 25 Eylül'de ortaokullar ve liseler, daha sonra da yüksek okullar ve üniversiteler öğretime başlayacaktır.

İlkokul öğrencileri ve eğitim itibarıyla sağlanan ve öğretim hizmeti sağlama devletin hizmeti gelen öğrencilerindendir.

Sınıf Gerçeği

Gelişmiş kapitalist ülkelerde (Amerika, Fransa, İngiltere, Almanya, İsviçre) okuma yazma bilmeyenlerin oranı % 1-2. Sosyalist ülkelerde (S. Birliği, Çekoslovakya, Romanya, Polonya, Bulgaristan) okuma yazma bilmeyenlerin oranı % 62'dir. Türkiye'yi de Hindistan, Pakistan ve Iran izlemektedir.

Kapitalist ülkeler sömürge yoluyla, sosyalist ülkeler kendi sosyalist yöntem ve olağanüstü bir çizeği gelmişken, Türkiye ve benzeri ülkelerde sömürge yoluya bu hazır duruma düşmüştür.

Türkiye'de okuma yazma bilmeyen bu % 62'nin tamamı dalığı ve köylü sınıfındandır. Bu oran ayrıca bölgeler arasında büyük farklılıklar göstermektedir. Örneğin İstanbul'da okuma yazma bilenlerin oranı % 76 iken, bu oran Bitlis'te % 13, Hakkâri köylerinde % 13'tür. Bütün bunlar gösteriyor ki, Türkiye'de bir sınıf gerçeği vardır. Siyasi ve İktisadi gücü elinde tutan azınlık ogenen sınıf, çoğunluk olanlığı ve köylü sınıfını bu hale düşürmüştür. Bu gerçek iyice anlaşılmadan, ezilen sınıflar, kendilerini kurmadan, eğitim de dahil, Türkiye'nin hiçbir sorunu çözümlenemeyecektir.

Göstermelik

Ayrıca bugünkü okullarımızda yapılan eğitim ve öğretimin gerçek anlamda «eğitim ve öğretim» olduğunu söylemek güçtür. Anlı sanlı milli eğitim bekaranlığımızın dediklerini doğru savırsak, okula gelen öğrencilere A, B, C'yi biletip, asker mektubu yazabilme seviyesine getirmek eğitimdir ve bu işi yapıp öğretmen de ideal öğretimdir. Oysa bu ne eğitimidir, ne de bunu yapan öğretmen ideal öğretmendir.

Eğitim amacı, yepen bir insan yetiştirmek, yepen bir ahlak yaratmaktır. Bu yepen insan, tüm insanları mutlu kılacak yepen bir dönemin kurulmasını isteyecek olan insanıdır. Devrimleri koruyacak ve silahsız olacak olan insanıdır. Toplum gizliliklerini kişisel gizliliklerinden

HALK OYUNCULARI

İstanbul'da yalnız dokuz gün için

PIR SULTAN ABDAL

(Türkülü halk oyunu)

22 - 26 Eylül YENİ TEPEBAŞI GAZINOSUNDA
27 - 30 Eylül KADIKÖY OPERA SINEMASINDA

25 Eylül günü Yeni Tepebaşı Gazinosunda

DOST GECESİ

Piyas - Halk Ozanları - Konuşmacılar
Not: 27 Ağustos Gecesinin biletleri geçerlidir.

Bileti: Tepebaşı Gazinosunda Lale ve Opera sinemaları gizlerinde satılmaktadır.

Ant : 656

Romania ve Yugoslavya'da "Çizgili Dünya,"

urzica FERRUH DOGAN

(TURCIA)

De curind, caricaturistul Iorg Ferruh Dogan a fost desemnat redactorul noastre. Publicările sălăilor săi sunt reproduse din albumul său de caricatură «Lumea în linii».

Născut în 1932 la Istanbul, Ferruh Dogan a publicat prima caricaturală în 1945 și de atunci a colaborat la cele mai cunoscute reviste și publicații din Turcia.

Primul album de caricatură: VORASUL MODERNIZAT (1960).

Ultimul album, LUMEA ÎN LINII, apare ca o retrospectivă a unei activități de 24 de ani.

Ferruh Dogan'ın ANT yayınılarında yayınlanan Çizgili Dillyas karikatür albümüne Romanya'nın Urzica, Yugoslavya'nın Jez mizah dergilerinde geniş yer verilmiştir. Yüzde Ferruh Dogan'a aynan sayfaların bir kısım göriyorsunuz.

tıftık tutan insanıdır. Madenlerinin, petrolünün elin gavuruna peşkeş çekilmesine göz yummayacak olan insanıdır. Emge saygı duyan, saat fteretine işbeg kuruş zam isterken tıftıne kurşun okulan işçinin yanında olacak olan insanıdır. Tüketicidir değil üretici olan, kiravat takıp efendilik taslaşmayan insanıdır bu yeni insan.

Oysa bugün, egemen sınıflar ve onların siyasal iktidarı serarla, basık yollarla eğitimi bu gerçek amacından apartmakta, ulusal okullarımıza ters düşen, ama kendi okullarına uygun olan kokusunu sistemi değiştirmektedirler. Ama 20 yıldır okulu olan bir köyde hiç okula olsayan bir köylü, ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan inceleyin, göreciksiz öğrencilerde en ufak bir farklılığın bulunmadığını, insanların yaşamındaki bir değişimlik olmadığını. Bu modur eğitim diye dört elle sarıldığımız? Namusu bir

şekilde cevap verecekler varsa buyursun.

Programlarıyla, ders kitaplarıyla da elle tutulur yan yoktur. Geçen yıl uygulanan ve bu yıl da uygulamakta olan «88 Programı» vardır. Amerikanlı Türk uzmanları tarafından hazırlanan bu program, akıtmaya bir programdır ve Türkiye gerçekleriyle asia bağdaşmaktadır.

İki yıldan beri uygulamakta olan bu programa alt ders kitapları ortada yoktur. Okullarının % 70'inde ne dere arası vardır, ne de kaynak bir kitaplık. (Şehir okullarını kastediyorum, köy okullarında zaten huk getirebilir.) Programın içeriğini, eleştirisini bir yana bırakarak sormak gerekliliği milli eğitim bakanına ve tüm yetkili kişilere: Bu programı öğrenmen nasıl ve ne ile uygulayacak? Tercüman Gazetesi'nin ekardığı, her biri 7,5 TL karşılığı olan o saçıma neden kitapları ne okul

dersgillerinin verdiği çarşaf gibi piani kopye edip duvarlara asmakla mı? Kaynak kitap diye çocukların köşe başlarındaki satıcılarından alıp sınıfta getirdikleri tommiklerle, teknaslarla, mayhamerlerle mi? Neyle söyleyin, yol gösterme eğitmenine de uygulayalım o göklerde giydığımız programı.

Parasız İlköğretim

İlköğretim kız ve erkek bütçe vatandaşları için mecburiyet ve devlet okullarında parasızdır. Devlet maddi imkânlarından yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek öğrenim derecelerine kadar çıkışlarını sağlayarak nesneye bursları ve başka yollarla gerekli yardımları yapara der Anayasası. Der ama, uygulayan devlet nerde?

İlkokula giden bir öğrencinin yıllık masrafi 3-500 TL arasında dır. Oysa bu parayı bir köyü yada bir işçi ömrü boyunca kesesinde bir arada görememektedir, dedik. Zaten çocuğun aylık kazancı bu kadar bile değildir. Nasıl karşılayabilir bu masrafları yoklu veliller. İlköğretim Türkiye'de parasız değildir. Parasız olan sadece okullarla taş duvarları arasındaki tamak dershanelerdir.

Ahn size bir örnek: Sınıfın 40 kişilikti. Soruyorum teker teker, velillerinin, anne ve babalarının ne iş yaptıklarını. İstanbul halinde hamal, Cibali fabrikalarında işçi, bekiç, v.b. cevapları alıyorum. Kaçınız kendi evinizde oturuyorsunuz sorusuna 9, kaçınız evinde radyo var sorusuna 7, kaçınız evine günlük gazete geliyor sorusuna 6, her gün et yiyor musunuz sorusuna sıfır parmak kaldırıyor.

İlk derste başlıyorlar esneme-ge ayıklamaya daha. Bet yok beniz yok hiçbirinde. Bu koşullar altında sürdürecekler ilköğretimimini, sonra diplomalarını alacaklar ilkokuldandır. Sonra ne olacak peki? Devlet baba ellerinden tutup en yüksek okullara kadar okutacak mı? Hayır, elte -diyecek- sizler için bunca insan ve batı okulu. Cami molla olmak isteyenler girişi okusun, istemeyenler hal binasında hanımlık, Cibali fabrikalarında işçilik etsin. Onu de bozuları güç ya...

ant yayınları sunar

● OSMANLI TOPLUM YAPISI

Dr. Muzaffer Sencer ANT Yayınları, Dr. Sencer'in «Devrim Stratejisi Aşamasında OSMANLI TOPLUM YAPISI» adlı eserinin eklerine sunmaktadır. Sencer, bu eserinde, Osmanlı toplum yapısı üzerine çeşitli görüşleri tek tek eleştirmekte ve bu toplum yapısının hangi kategoriye girdiğini marksist bir metodla tespiti etmektedir. Sencer'in bu kitabı, son zamanlardaki devrim stratejisi tartışmalarında çok fazla kazandırmaktadır, doğru devrimci stratejinin birlemesini imkanlı hale getirmektedir. Lütfen krome beg renkli ofset kapak içinde 340 sayfa 10 Lira'dır.

● ZAPATA

Robert P. Miller, 5 Lira

● MAVİ GÖZÜ DEV

(Nazım Hikmet ve sanat), Zekeriya Sertel, 10 Lira

● DINLE YANKEE

Wright Mills, 10 Lira

● TÜRKİYEDE İLERLİ AKİMLAR

Yıldız Sertel, 15 Lira

● ÇİZGİLİ DÜNYA

Ferruh Dogan, 5 Lira

● İNCE MEMED I

(9. Baskı) Yaşa Kemal 15 Lira

● İNCE MEMED II

(2. Baskı) 15 Lira

● MILLİ KURTULUS CEPHESİ

Douglas Bravo, 5 Lira

● DÜZENİN TABANCHALAŞMASI

İdris Küçükömer, 1,5 Lira

● ANARŞİZM

Duelos - Cohn Bendit, 7,5 Lira

● ROMAN GİBİ

Sabiba Sertel, 15 Lira

● SİYAH İKTİDAR

Stokely Carmichael 7,5 Lira

● YAŞANTIM

Yevtuçenko, 5 Lira

● NAZIM HİMETİN POLEMİKLERİ

Kemal Süker, 7,5 Lira

● SABAHATTİN ALİ DOSYASI

Kemal Süker, 7,5 Lira

● GERİLLA NEDİR

Alberto Bayo, 5 Lira

● SAVAŞ ANILARI

(2. Baskı) Che Guevara, 10 Lira

● ÜÇ ANADOLU EFSANESİ

Yaşa Kemal, 10 Lira

● ORTADİREK

Yaşa Kemal, 15 Lira

● YER DEMİR GÖK BAKIR

(Türkendi) Yaşa Kemal, 10 Lira

● OLMEZ OTU

(Türkendi) Yaşa Kemal, 15 Lira

● MARKSİZMIN TEMEL KİTABI

(Toplaklı) Emile Burns, 5 Lira

● GERİLLA GÜNLÜĞÜ

(Toplaklı) Che Guevara 10 Lira

Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI P. K. 701 - İstanbul

İstanbul Dağıtım: GE-DA

Ankara Dağıtım: Aydin Kitabevi

Ege Dağıtım: DATIC

Yayın egeanları hakkında bilgi sağlanır. Eski ve program hazırları Objektif tavsiyelerde bulunur. Tespit edilen programlar bilgilik yürürlüktür.

Cengelköy, Türkcağı Cad. no 1, Kat: 3
Telefon: 276600 - 276601, İstanbul

Ortak Pazar'da Türkiye'ye hazırlanan yeni tuzak!

KAPITALIST ülkelerin ekonomik topluluğu Ortak Pazar'a katılarak emperyalistlerin açık pazarı haline getirilen Türkiye, bu defa yerli sanayi yüksək yeniden bir tertiple karşı karşıyadır. Milliyet Gazetesi'nde Ali Geygilili'nin bu konuda yazdığı yazısı aynen veriyoruz:

«ORTAK PAZAR - Türkiye Ortaklık Komisyonu, yarınlaştığı hazırlık döneni raporuyla Türk halkına bir uyarmada daha bulunmuştur. Türkiye 1 aralık 1969'dan itibaren Ortak Pazar'ın geçiş dönemine sokulmak üzere. Brüksel'de şu günlerde geçiş döneminin kilit unsuru olan «mal listelerinin son düzeltmeleri için çahıtmaktadır. Oysa, bu listelerin niteliğinden değil Türk halkının, listeleri öğrendikleri anda belki de bazıları yerli gögü inletecek olan Türk sanayicilerinin bile eğisi yoktur.

«MILLİYET'e verdikleri demelerde, Ortak Pazar'ın ünlü üç Dışişleri Bakanı listelerin niteliği hakkında kendi bilgilere göre bazı açıklamalarda bulunmuşlardır. Billindiği gibi geçiş dönemine girmesile birlikte Türkiye gümruk duvarlarını aşana aşama kaldırarak, Türk sanayilini Ortak Pazar'ın bütün sanayi ürünlerine karşı korunmasız bırakmak zorundadır. Ortak Pazar, Türk pazarlarının kendisine bazı mallar için 11, bazı mallar için de en çok 22 yıl içinde tümüyle açılmasını istemektedir. Anlaşmaya göre, düzenlenecek iki ayrı listede mallar yarı yarıya bölüştür.

«SU ANDA bütün sorun, Türkiye'nin hangi sanayi ürünlerini 11 ya da 22 yıllık listelere alarak, Batıya karşı daha çok koruyacağındadır. Harmel ve Brandt'ın bu konuda verdiği bilgiler, Türkiye'de firetilen sanayi mallarının 22 yıllık listelere alınarak daha uzun süre korunacağı, Türkiye'de yapılmayan malların ise 11 yıllık listede bırakılarak bunların Türkiye'ye serbestçe girişinin kısa sürede gerçekleştirileceği yolundadır.

«İLK baka Türk sanayiini yıkımdan koruya ekmış gibi gö-

Sağ Cephe'den Cehalet itirafları!

Solec gençler, umumiyyetle müdafaa ettikleri zihniyetin başlıca prensiplerini bilirler. Buna mukabil bizim sağcı gençler, İslam'ın, müslümanlığın asgari prensiplerinden habersizdirler.

Evet evet, habersizdirler.

Üniversitede okumakta olan sağcı bir genç sohbet ederken, mevzuumuzun pek hararetlendiği bir sıradaki sözlerinden tüberim diken diken oldum... İslamın İktisadi prensipleri ile Marx'ın İktisat sisteminden bahsederken, genç arkadaşım Marx'tan ve İslamdan zerre kadar haber bulunmadığını ve bütün bildiklerinin sadece ve ancak kulaktan - dolma seyler olduklarınu gördüm. Onun bu zayıflığını açıktan aşağı kendisine söylemeyeceyi ne kadar istedim. Ama söyleyemedim ki... Söylediğimiz ki... Ne de olsa dattalarında deli - kan dolasmakta...

ISMAIL OGÜZ
(B. Sabah - 17.9.1969)

rünen bu formül gerçekse, ashunda, Türkiye'yi korkunç bir gelecek bekliyor demektir. Zira, Türk sanayi şu anda daha çok bir hafif tüketim sanayidir ve toplum bir an önce bu aşamayı atlayarak, «makine yapan makinelerse kavuşturmak, yanı ağır sanaye gergmek istemektedir.

«BATTİN ileri teknolojisi karşısında asıl korunmasız gerekken alan ashunda ağır sanayidir. Oysa, hafif tüketim sanayilerinin bile 22 yıl korunurken, ondan çok daha güç ve çetin olan ağır sanayi ürünlerin 11 yılın kapısının 11 yılda Batı'ya ardına kadar açılmasına söz edilmektedir. Böyle bir tutum benimsenirse, Türk sanayi bugünkü bozuk yapısı içinde «dondurulacak» ve Türkiye'yi «makine yapan makinelerse kavuşturacağı» ön gören bütün pazalar programları kâğıt üstünde kalmağa mahkûm olacaktır. Türkiye bu formülü asla kabul edemez.

«ORTAK PAZAR ile Türkiye arasındaki teknik görüşmeleri yürüten Türk uzmanları, günümüzde bütün Türk ekonomisinin yarısını ipotek altna sokabilecek çetin bir sorumlulukla karşı karşıyadırlar. Uzmanların çilesi, hazırlık dönemi denen beş yıl boyunca Türkiye'nin Ortak

Pazar için hiç bir hazırlık yapmamasından doğmaktadır. Oysa verilecek sanayi koruma, ya da feda etme kararları, her madde üstinde tek tek yapılmış ayrıntılı incelemeleri ve bu incelemelerin içinde Türkiye'nin en azından 2.000 yılina kadar uzanan sanayi projeksiyonunu gerektirmektedir.

«ORTAK Pazar'a girmek isteyen İspanya, İsrail gibi ülkeler, kurulmuş ve kurulması gereklili sanayileri kapsayan, madde madde ayrıntılı programları, on yılın bulan bir süre içinde çoktan düzenlemiş bulunmaktadır.

«TÜRKİYE ise, 11 ya da 22 yılda tümüyle korunmasız bırakılacak sanayi ile ilgili madde listelerini Brüksel'de bugün 1967 yılı ithal programlarına ait bilgiye düşüneceğe hazırlanmaktadır. Türkiye'nin 2.000 yılina kadar olan sanayileşme potansiyelini, 1967 yılının ithal programlarıyla çözmem, Ortak Pazar'a ne trafig bir hazırlıksızlık içinde girmekte olduğumuzun korkunç bir belgesidir. Ülkenin bütün kaderi, görüşmeleri yürütlen birkaç teknisyenin yurtseverlik, uzak görüş ve sanayileşme bilincine kalmıştır, bugün... Ne Devlet Planlama'nın, ne Türkiye Odalar Birliği'nin ve ne de Sanayi Odalarının Türkiye'nin ulusal çıkarları açısından sanayileşme stratejisini, kurulacak ya da kurulmanın gereken temel sanayiler açısından en kâğıt ayrıntılarına kadar belgeléyen bir tek programı yoktur.

«BUGUNKÜ begeniilmeyen hafif tüketim sanayilerinden ağır sanayi geçmesi, Türkiye'de motor, kimya ve proses sanayilerinin Batı tarafından eski bir rekabetle yükseldiğinden kuralınesine bağlıdır. Oysa, 1967 ithal programlarına göre, Türkiye'nin şu anda sahip olmadığı ve ithal etmek zorunda kaldığı motor ve kimya sanayi ürünlerini bile, madde listelerinin %50'sini aşmaktadır. Bu daha

kuruşumamış dajlar 22 yıllık liste alındığı takdirde, Ortak Pazar karşısında nasıl ayakta duracağım hiç kimseyi bilmediği bütün Türk sanayisinin 11 yıllık listelere bırakmak gerekecektir. Oysa, yıkılmamaları için bu sanayilerden bazılarının 22 yıllık listelere aktarılması zorunludur. Böylece, motor ve kimya sanayiçilerinde bazı alanlardan vazgeçmek ve onların yerlerine kurulmuş bazı sanayiçileri almak sorunu çıkmaktadır. Bu ayrimi yapmak için de, bir tek bilimsel veri yoksuntudur.

«TÜRKİYE'Yİ gerçek bir açık pazara döndürebilecek olan geçiş döneminde bu koşullarda adeta gözü kapalı girmekteyiz.

«SANAYİI korumasız bırakılarak, ileri Batı sanayisinin açık pazarı olmanın yoksun Türkiye'yi nasıl bir yıkıma götürdügüne batin yakın tarihimize tanıklar.

«BUGÜN bütün bilgilerimiz, Osmanlı devletinin yıkılmasında hiçbir seyin zengin ile yok olmak üzere arasındaki bu serbest ticaret serfini kadar etkili olmadığını göstermektedir. Açık kapı siyasetinin kesin bilançosu, varolan Türk pamuk, ipek, tiftik ve tabaklı imalatının ileri Batı karşısına gökmesi olmuştur.

«TÜRKİYE'de bugün, yılda 1,5 milyar liralık katma değer yaratılan dokuma alanları yine filkenin 1 numaralı sanayiidir. Kamu ve özel sektörün birlikte çalıştığı, yabancı sermaye girmemis tek alan da dokuma sanayidir. Katma değer büyüklik şiline göre ilk beş büyük sanayide de, yabancı sermayeye paida (bu anda yerli ve yabancı sermayenin tıpkı katılımı) kimya sanayii (diğerlerinde) düşüktür. Montaj sanayilerinin içinde yer aldığı madeni eşya üretimi sanayii ise, yılda 400 milyon liralık katma değeriyle sıradan ancak altıncıdır ve bu değerin 190 milyon lirası kamu kesiminde yaratılmaktadır.

«ORTAK PAZAR'a geçiş döneminde, Türkiye'nin makine yapan makineler sanayini kurtarabilmek için, dış rekabete

12 yılda tek açmak zorunda bırakacağı sanayiler de, herhalde bu «egelişmiş» alanlar olacaktır. Türkiye kendi dokuma piyasasını muhtemelen 12 yıl içinde Batı Avrupa'ya tümüyle açmak zorunda bırakılacaktır. İleri teknoloji ve düşük mal yetipleri cahsan, en son buluşları hemen uygulamaya koşan Ortak Pazar dokumacıları şuna da Birleşik Amerika'nın dokuma sanayisini neredeyse yıkmak üzere. Dünyada serbest ticaretin ve açık pazar siyasetinin şampiyonluğunu yapan Birleşik Amerika, Ortak Pazar'a da ayırdı Amerika'ya karşı İhracatını gönüllü olarak kışma ya çağrımakta, yoksa, gümruk duvarlarını yükseltmekle tehdit etmektedir. Türk dokumacının, ABD'nin bile dayanamadığı Ortak Pazar karşısında ayakta durmasına ise hiçbir oylanak yoktur.

Fruko içecekler, aman dikkat!

Su toplum polisleri var
hani, kalkanlı, müzferli?
Bunlar ne alıyan olmuşlar...
Mübarekler buluttan
nem kapiyorlar. Nedenini
merak etmeyin. «Fruko»
kümlesi yüzünden.

Geçenlerde Trabzon Doğu Karadeniz Fuarı'nda bir arkadaşımla doşyordum. Bir ara, «Gel suadan birer fruko içelim» dedim. O esnada yanımızdan geçen iki toplum polisi derhal üstüme saldılarak «Yüriyün lan alahsizlar!» diyecek yaka paça bizi karakola götürdüler. Her fruko içen veya laftını kullanan bu şekilde muamele görecekte, ya bu gazozun ismini ya da toplum polisinin laftını değiştirmek icab e-decek.

BURHAN OZTÜRK
(Hürriyet - 17.10.1969)

Kah kah kah, kih kih kih!

— Ulan İlhan, bomba gibi oturtmuşsun yazısı...
— Ulan Çetin, birbirimizi de övmesek galiba hiçbir işe yaramayacağız.

Yılların cilesine gençliğimizde de tadını katmasın: birek ortak atladık kırkın duvarını İlhan'a...

Sabahları açtığımız telefonu:

— Ulan İlhan...
— Ulan Çetin...
— Gördün mü heriflerin son rezaletini...
— Kardeşim yahu sen ben de olmasak bu memlekete batacak yahu...

Kah kah kah, kih kih kih...

CETİN ALTAN
(Akşam - 18.9.1969)